

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXVII. Nr. 16

Redakcija: Glenmore 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY) VASARIO (FEB.) 29 D. 1952 M.

Administracija: Glenmore 5-7068

10 CENTŲ

STATYS 2,000 MYLIŲ GYNYBOS LINIJĄ

200 ATRAMOS PUNKTŲ NUMATYTA IŠLEISTI
500 MILIJONŲ DOLERIŲ

Lisabona. — Atlanto sąjungos taryba baigė Lisabonoje savo darbus, priėmusi visą eilę reikšmingų nutarimų. Stiprinant Europos saugumą, nutarta tuojuo pradėti statybą 2,000 mylių ilgio apsaugos linijos, kuriuoje numatoma 200 atramos punktų sprausimams naikintuvams ir bombonešiams. Ligi šių metų galo taip pat numatoma sudaryti 20 naujų divizijų, kurios sustiprins jau dabar gen. Eisenhowerio žinioj esančias 30 divizijų, ir oro pajėgas padidinti ligi 4,000 lėktuvų. Li-

gi 1954 m. šios pajėgos bus padvigubintos.

Pati sąjunga nutarta perorganizuoti Jungt. Tautų pavyzdžiu ir vietoj paskirų komitetų pastatyti generalinį sekretorių, kurio vieta pasiūlyta anglų atstovui Washingtone S'r O. Frank.

Numatyta saugumo linija bus pradėta tuojuo statyti. Jai žadama išleisti apie 500 milijonų dolerių, kurių 43% duos JAV, o likusią dalį kiti sąjungos kraštai.

MORRIS TIRIA AUKSTŲJŲ VALDININKŲ ŠALUTINES PAJAMAS

KAIP VYKSTA KONSOLIDACIJA

Prof. J. Kaminskui pavesta sudaryti naują Vyk. Tarybą

Kaip mums praneša iš Vokietijos, po grupių pasitarimo konsolidacijos reikalu Vilkas, posėdžiavęs vasario 23-25 dienomis, galiausiai susitarė ir priėmė keletą lietuvių visuomenės itin reikšmingų konkrečių nutarimų.

Pirmiausia visa 10 politinių grupių ir kovos organizacijų, kol vyksta konsolidacija, vieningai nutarė kreiptis į lietuvių spaudą, kad tuo reikalu nedėtų poleminių straipsnių nei apie Vilką, nei apie atskirus asmenis, jei tai gali pakenkti pačiam laisvinimo ir konsolidacijos reikalui. Pats to atsisakymo tekstas bus po poros dienų paskelbtas oficialiai. M. Krupavičius pasitraukė iš Vyk. Tarybos pirm. pareigų, betgi palikdamas Vilko pirmininku, o su juo drauge pasitraukė ir visa Vykdomoji Taryba.

Naują Vyk. Tarybą per mėnesį laiko sudaryti pavesta konsolidacijos darbą JAV vykdančiam Vasario 16 d. akto signatarui prof. J. Kaminskui, beto, nutarta Vyk. Tarybą perkelti į Paryžių. Kol ji bus sudaryta, pareigas eis senoji Taryba. Ją sudarius, bus taip pat išspręstas numatyto sudaryti Vilko prezidiumo klausimas, į konkretų bendrą darbą kviečiamas min. St. Lozoraitis etc. Bus stengiamasi išspręsti visi pribrėgti aktualieji reikalai.

Vilkas liks Vokietijoje, jo posėdžiai greičiausiai eis sesijomis. Naujas Vyk. Tarybos sąstatas netrukus pasieks.

Iš Paryžiaus pranešama, kad į čia svarbių ir aktualių reikalų aptarti ryšium su numatyto Vyk. Tarybos persikėlimu į Prancūziją atvyko Vilko pirmininkas M. Krupavičius ir einaš URT valdytojo pareigas prof. Z. Ivinskis.

ANGLAI SKUBIAI DIDINA SAVO ORO PAJĘGAS

Londonas. — Anglų vyriausybė paskelbė, kad, vykdamas jos trejiems metams numatytą \$3,780,000,000 ginklavimosi programą, pirmenybė bus duota oro pajėgų stiprinimui. Atinamiais metais ji numato lėktuvų gamybai išleisti \$310,800,000.

Elzbieta vainikuosią 1953 m.

Londonas. — Iš karališkojo dvaro sluogsnis buvo pareikšta, kad naujoji Anglijos karalienė būsianti vainikuota 1953 m., bet tikslis iškilnių data dar nenustatyta.

Skleidžia gandus apie bakteriologinį karą

Komunistų radijas ir korespondentai skelbia, kad Jungt. Tautų lėktuvai platina šiaurės Korejoje marą ir cholera.

Tokio. — Keletos paskutiniųjų dienų būvy Korejos paliaubų derybose nepasiekta jokios pažangos. Komunistai atkakliai reikalauja, kad Sovietai būtų priimti į neutralių Korejos paliaubų stebėtojų tarpą. Sąjungininkų planą, kad būtų atsakyta ir Norvegijos kvietimo, paliekant iš abiejų pusių tik po du neutralių kraštų, komunistai atmeta. Manoma, jog be Maskvos pritarimo komunistų

delegatai neturi leidimo sutikti, kad Sovietai stebėtojų pareigoms nebūtų kviečiami. O iš antros pusės su Sovietų kvietimu sutikti Jungt. Tautų delegacija tegalėtų pritarus Washingtonui. Bet kad ir iš vienos ir iš kitos pusės tokio sutikimo ne daug tikimasi, tad klausimas yra sustojęs vietoje. Nepadaryta pažangos ir ginčijamais laisvos belaisvių repatriacijos bei S. Korejoje paliaubų metu aerodromų statymo klausimais.

Nauji kaltinimai

Deryboms kliūvant, komunistai propagandos tikslais išlelė sąjungininkams naujų kaltinimų. Šalia triukšmo dėl tariamo civilių žudymo Koroje saloje, komunistai skleidžia gandą, kad Jungt. Tautų pajėgos tariamai vedančios Korejoje bakteriologinį karą. Jų radijas ir korespondentai skelbia, kad nuo šių metų pradžios sąjungininkų lėktuvai tariamai išmetę komunistų užfrontėje dežutės su mušėmis, blusomis, skėriais, vorais, utelėmis ir uodais,

NAUJAS KASYKLŲ DARBININKŲ APSAUGOS ĮSTATYMAS

Washingtonas. — Senato darbo komisija priėmė įstatymo projektą, kuriuo siekiama apsaugoti nuo pavojų kasyklų darbininkus. Įstatymo projekte numatoma, kad vyriausybės inspektoriai turės teisę atšaukti darbininkus iš jų šachtų, kurios atrodys pavojingos darbininkų saugumui. Vidus reikalų sekretoriui numatoma teisė išleisti bendras kasyklų darbininkų apsaugos taisykles.

GINČAS DEL SUOMIŲ VAIKŲ ŠVEDIJOJE

Stockholmas. — Katastrofai ištikus suomių tautą per paskutiniuosius abu suomių karus, Švedijoje buvo išvystyta didžiulė privati akcija padėti vargstančiam Suomijai. Į tą pagalbą akciją įėjo ir suomių vaikų siuntimas į Švediją, ypač tų suomių tėvų, kurie nukentėjo labiau nuo karo ir kurių šeimų galvos buvo išję savo garbingos pareigos tėvynei atlikti. Karui pasibaigus ir Suomijai pradėjus atsistoti ant kojų, dauguma tėvų savo vaikus atsiėmė, bet daug jų dar buvo like. Likusieji greit suaugo su naujais tėvais auklėtojais, o naujieji tėvai prisirišo tėviškai prie savo auklėtinių. Vieni kiti atveju, tikriesiems tėvams pareikalavus, buvo labai sunku skirti, vaikai nenorėdavo grįžti, o naujieji tėvai net griečiausiomis formomis atsisakydavo vaikus išleisti, pasiūlydami tikrų dramų. Tokiais atvejais teko policijai ir teismui reikala išspręsti. Paskutiniui laiku kai kurie suomių sluogsniai pradėjo viduje varyti akciją ir

atakuoti tėvus, kad jie kuo greičiausiai atsiimtų savo vaikus iš Švedijos, nors tėvai jau buvo nutarę juos palikti Švedijoje. Pasikalbėjime su laikraštininkais, buvusi Suomijos socialinių reikalų ministris ponis Tyne Leivo-Larsson apgailestavo, kad švedai auklėtojai savo "egoistiniu nusistatymu" dėl auklėti pasiimtų vaikų kenkia tam taip reikšmingam Suomijos vaikų gelbėjimo darbui. Anot jos, Suomija negali savo vaikų kitiems dovanoti, jai ir pačiai jų reikia, švedai turi suprasti suomių tėvų reikalavimus.

Švedų visi laikraščiai pabrėžia, kad Suomija reikalinga prieauglio, to niekas jai neužgins. Bet kiek tai pasiliks, vaikus liečia, tai čia nei Suomija, nei Švedija, kaip tokios, ne turi teisės į vaikus. Tą teisę turi tik vaikų tikrieji tėvai, užtat laikraščiai kiek pyktelėję už tas taip vadinamas "nacionalistines užmačias".

Atlanto pakto jūrų pajėgų vyriausias vadas adm. L. D. McCormick aplankė gen. Eisenhowerį vyriausioje būstinėje. Jis ruošiasi vizitui Atlanto kraštų laivynus ir susipažinti su jų padėtimi. Iš kairės į dešinę matome Atlanto pakto jūrų pajėgų vado pavaduotoją prancūzų adm. A. Lemonnier, gen. Eisenhowerį ir adm. McCormick.

Britų Lincolnshiro pulko kariai prie Izmaos, Egipte, smūlynuose medžioja egiptiečių partizanus, kurie vis dar neduoda anglams ramybės.

LIETUVIAI ŽVEJAI PER TELEVIZIJĄ

Vasario 26, antradienį, 1,30 p.p. per televizijos stotį buvo pristatyti trys atbėgę žvejai. LAIKO direktorė M. Kizytė anglų papasakojo jų dabėgimo istoriją. Programoje palygavo ir Iz. Radzevičiūtė su tautiniu kostiumu. Programos vedėjas Marlowe priminė, kad ta programa yra "Amerikos Balsas" 10 metų ir lietuviškos transliacijos vienerių metų sukakčiai paminėti. Priminė, kad prezidentui Trumanui lietuvių įteiktą gintarinį laivėlį. Jis pabrėžė, kad trys atbėgę žvejai yra gyvi liudininkai, jog "Amerikos balsas" girdimas už geležinės uždangos. Per televiziją buvo parodyti paveikslai, Klaipėdos uostas, iš kur žvejai paspruko. Lietuvos kryžiai, bažnyčios, kurios dabar persekiojamos, vienas dirbtinis kryžius, gintarai, kartu papasakota tautinio kultūro istorija ir parodytas filmas iš Lietuvos laisvųjų laikų, kai jaunimas šoko ir dirbo laukuose. Programa užtruko apie 12 minučių.

EGIPTAS SUKA Į VAKARUS

Kairas.

—

Naujas Egipto min. pirm. Maher paskelbė pareiškimą, kad Egiptas yra pasiryžęs prisidėti prie taikos išlaidų, jeidamas į stiprią regioninę gynybos organizaciją. Ta organizacija yra Vakarų valstybių pasiūlytas Viduriniųjų Rytų gynybos paktas, kurio būvusi nacionalistinė vyriausybė rodo aiškų norą artimai su Vakarais bendradarbiauti.

Diskusijos Stuttgarto radiofone

Prie Stuttgarto radiofono suorganizuoti pasikalbėjimai, kur diskutuojami įvairūs dalykai. Juose dalyvauja Rytų ir Vidurio Europos pavergtų tautų atstovai. Vasario 6 d. buvo suauštos diskusijos mažųjų ir didžiųjų tautų nacionaliniais klausimais, kuriose, išdėstydamas lietuviškas tezes, aktyviai dalyvavo ir prof. Z. Ivinskis.

„Taiso“ lenkų istorija

Ir Lenkijos istorikai gavo iš Maskvos įsakymą kiek galint greičiau pritaikyti visą Lenkijos istoriją "prie laudies demokratijos principų". Lietuvoje tai jau seniai padaryta. Į Lenkiją taip pat nuolat vežama rusų mokytojų. PIA Nr. 4 praneša, kad Vilniuje pradėta spausdinti "Krasnaja Zvezda". Spaudžiama trimis kalbomis: rusų, lietuvių ir lenkų.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

Gynybos sekr. Lovett paskelbė, jog šiais metais į Europą bus pasiūsta stambios JAV oro pajėgos. Bet naujų sausumos pajėgų divizijų šiais metais siųsti nenumatoma.

JAV aukštasis komisaras Vokietijai McCloy įspėjo, kad įvyktų visuotinė katastrofa, jei nebūtų sulaukytas vokiečių nacionalizmo atgijimas, kurio žymės stipriai besireiškiančios.

Po ilgų ežsenio politikos klausimų debatų, Furie baigti pasitikėjimo vyriausybei balsavimu, Churchillis išėjo laimėtoju, o darbiečių eilėse išryškėjo dar didesnis nuomonių skirtumas kaip ligi šiol. Jei tas nesutarimas darbiečių tarpe dar didės, manoma, jog į valdžią greitai laiku jie sugrįžti negalės.

Grįžęs į Washingtoną, Valstybės sekr. D. Achesonas pareiškė, jog Lisabonoj padaryta didelės pažangos, kuri leis sustiprinti Europą ir sumažins sovietinės agresijos pavojų.

Irano armijos štabas paskelbė, jog kariuomenės eilėse su-sektas komunistinis pogrindis. Suimtas kariuomenės eilėse veikiančių komunistų vadas ir konfiskuota daug dokumentų.

JAV, Anglija, Prancūzija ir Italija vykdo didžiulius ligi šiol Viduržemio jūroj laivyno junginius manverus. Manevrai vykdomi atsižvelgiant į žymų Sovietų povandeninių laivų skaičių ir ypač kreipiamas dėmesys į kovą su jais bei gynybą nuo jų puolimo.

Senatas 45 prieš 44 nutarė grąžinti komisijai tolimesniam klausimo tyrimui pasiūlymą, kad Kongresas suteiktų Aliaskai JAV valstybės statusą.

Whiteville, N. C., policija suėmė vėl aštuonis Ku Klux Klano narius, tuo suduodama naują smūgį naktiniam terorui Carolinoje.

Prasiveržusieji pro geležinę uždangą pasakoja

Enkavedistai per rezurekciją bažnyčioj dainuoja

Visos Lietuvos bažnyčios bus priverstos uždaryti. — Tarnautojams jokiū būdu neįmanoma lankyti bažnyčią. — Enkavedistai tyčia trukdo pamaldas. — Tačiau tikėjimas žmonių širdyse nepalaužtas.

Komunistai, naikindami lie-tuvio materialinę gerovę su-
vydami juos į kolchozus ar pri-
rūdinami prie fabriko, lygiagre-
čiai naikino ir jo dvasinį gyve-
nimą. Bažnyčia, kunigas ir baž-
nyčią lankantieji žmonės jiems
yra tiek pat pavojingi, kaip ir
materialiai pasiturį.

Nepakeliami mokesčiai — prie-
monė bažnyčioms uždaryti

Pirmaisiais okupacijos me-
tais tas spaudimas dar ne taip
smarkiai buvo jaučiamas. Baž-
nyčios buvo apdėtos mokes-
čiais. Bažnytkaimiuose tekdavo
už jas per metus sumokėti nuo
keturių iki šešių tūkstančių
rublių, o miesteliuose ir mies-
tuose atitinkamai daugiau. Ligi
ūkininkai dar gyveno nesuvar-
yti į kolchozus, tai vis šiaip taip,
ką nors iš ūkio parduodami, tu
pinigų sukrūpdydavo. Ir tie
mokesčiai parapijų buvo moka-
mi laiku. Bet palaipsniui reika-
lai blogėjo. Jei bažnyčia pir-
maisiais metais išsimokėdavo,
tai kitais metais jau jai buvo
nustatytas dar didesnis mokes-
tis. Tuo tarpu parapijų pa-
dėtis kasmet blogėjo. Pirmi-
siais metais jie, turėję ūkį dar
savo žinioje, kitais metais jau
buvo priversti dėti į kolchozą.
Tuo būdu jau neliko būdo kaip
nors tą rublį pakreipti į ša-
lį ir, reikalingą jų sumą surin-
kus, bėgti padėti geibėti baž-
nyčią.

Negalincios išsimokėti baž-
nyčios buvo uždarytos. Daug
kur valsčiuose po to eina agi-
tatoriai, aiškindami, kad Stalino
konstitucija jokių tikybų ne-
draudžia, tik, girdi, ir bažny-
čios, kaip ir visokie trobesiai,
turi būti apdrausti. Esą, kas
gi kaltas, jei kunigas negali iš-
simokėti savo bažnyčios drau-
dimo mokesčio.

Kaip visi trys žvejai tvirtina,
o jie yra visi iš įvairių Lietu-
vos vietų (vienas iš Zemaitijos,
antras nuo Zarasų, trečias nuo
Panevėžio) bažnyčios bus pri-
verstos visur uždaryti, nes
gyventojai tikrai neišsigalės tų
mokesčių išsimokėti.

Priestikybė propaganda

Tuo tarpu lygiagrečiai eina
propaganda prieš bažnyčias ir
suaugusiems ir jaunimui. Vai-
kai jau darželio amžiaus jun-
giamis į komunistinio auklėjimo
organizacijas. Pirmą "spaliu-
kais", paskui pionieriais, o vė-
liau, jau gimnazijos suole jie y-
ra komjaunuoliais.

Vaikams visur kalama prieš
bažnyčias ir tikėjimą. Ne tik
pačiam mokyklos suole, bet ir
jų "politinio švietimo" kursuo-
se. Komjaunuoliais nevalia
eiti bažnyčion. Ir vargas tam,
kuris bus tenai pastebėtas. Mo-
kytojas tai jau jokiū būdu ne-
galį bažnyčioje rodytis. Pvz.,
Kretingos žemės ūkio mokyk-
los viena mokytoja, dar nepri-
klausomybės laikais baigusi u-
niversitetą, o čia dėsčiusi kartu
su komunistu naujai "iškep-
tais" mokytojais, buvo pastebė-
ta lankanti bažnyčią. Tuojau
pat, be jokio įspėjimo, mokyk-
los vadovybės ji buvo iškelta
iš to valsčiaus į vieną buvusį
dvarą: dabar paverstą valstybi-
niu ūkiu, parastos darbininkės
darbu.

Bet, nežiūrint spaudimo,
žmonės tikėjimas vis tiek gy-
vas. Kad jau ir kaip ten tole
mokykloje tie mokytojai vai-
kams kala, tai jie, bėgdami iš-
pamokų namo, dažnai užsuka
bažnyčion.

Kai viena rytą iš po nakties
buvo rasta derva apipilta Plun-

gės Liurdo stovylėlė, o prie baž-
nyčios stovinčiai Marijos sto-
vyklai kažkas numušė nosį, val-
čiaus tikinčiųjų komitetas pasi-
skundė milicijai. Buvo atsakyta
trumpai: Pasakykite, kas tai
padarė, jie gaus po trejus me-
tus kalėjimo. O po to milicijos
viršininkas, atsisukęs į atsto-
vus, patarė geriau iš viso tuos
altorius nusiimti, nes jie vis
tiek bus išnaikinti.

— O ir ta bažnyčia, kam ji
reikalinga? Mes geriau padary-
sime iš jos gimnazijos salę. Mo-
kinių ją taip mėgsta, tai čia ga-
lės ir pasisukti.

Jis, mat, puikiai žinojo, kad
gimnazistai bėgdami į mokyk-
lą, ar iš jos, dažnai į ją užbė-
ga, o taipgi ir žvakelę retkar-
čiais prie Liurdo altorio užde-
ga.

Enkavedistai siaučia bažnyčiose

Nors kolchozuose ir yra į-
steigti taip vadinamieji raudo-
nieji kampeliai, žmonių vadi-
mos komunistų bažnyčios, kur
atvykę iš miestų propagandi-
ninkai verčia vėžimus ant tikė-
jimo, žmonės vis tiek sekma-
dieniais vyksta į pamaldas. Pa-
tekus į kolchozus ir tenai ati-
davus arklis, dabar jau nėra
galimybės pasikinkyti arklį ir
susisodinus šeimynykščius į
miestį nuvažiuoti. Dabar ten-
ka eiti pėstiems. Todėl jau iš
tolimesnių kaimų bažnyčion pa-
tekti sunkiau, ypač senesnio
amžiaus žmonėms. Bet prisiren-
ka iš artimesnių.

Enkavedistai ir jų šnipai
dažnai bažnyčioje lankosi, no-
rėdami pamatyti, kas iš jų į-
staigose tarnaujančių lietuvių
lančo bažnyčią. Dažnai jie,
netverdami pyktį, kad žmo-
nės vis dėlto jų nebijo ir sau-
ramiai meldžiasi, sugalvoja,
prieina prie kunigo, laikando
pamaldas ar sėdinčio klausyk-
loje, jį suima ir nusiveda į savo
būstinę.

Taip, pvz., Budriuose 1949
m. vasarą, sekmadienį pačių
pamaldų metu, kai žmonės sau-
ramiai meldėsi, atėjo enkave-
distai ir paėmė senelį kunigą.
Išalkę jį keletą valandų ir pa-
leido. Žinoma, šitai jie padarė,
tik norėdami sutrukdyti pa-
maldas, nes žmonės sumišo, į-
sibaimino ir išvaikščiojo.

Bet dar ir prie žiauresnių
dalykų prieinama. 1950 m. Sa-
teikiuose į bažnyčią įsiveržė
girti enkavedistai kaip tik pa-
čios rezurekcijos metu. Švais-
tydamiesi su šautuvais, jie pra-
dėjo dainuoti savo tą pamėgtą
dainą "Katiušą". Vienas net
atsistojo prie altoriaus ir rusi-
kai švėbeldžio žmonėms:

— Mes čia dabar jums atlai-
kysime programą!

Ir po to vėl pradėjo dainuoti.
Žmonės turėjo išsiskirstyti, nes
visa velykinė nuotaika jau bu-
vo sudrumsta.

Enkavedistai ir daugiau viso-
kių pramogų prasimano. Ta
patį Sateikių bažnyčia buvo la-
bai nuo jų nukentėjusi. Langų
stiklai buvo išdaužyti. Eina pro
šalį, tai daro sau išdaigas, paims
šautuvą ir taiko į stiklą. O pas-
kui juokiasi, patenkinti, kad ge-
rai pataikė.

Panašiai jie elgiasi ir su kry-
žiais bei koplytėlėm pakelėse.
Juozas Grišmanauskas, kuris
prieš patekdamas į Klaipėdą
žveju, buvo kontrolasistentas ir
turėjo progos pakeliauti po Že-
maitiją, sako, kad dabar lūn-
das pakelių vaizdas. Rūpinto-
jėliai koplytėlėse kai kur tebe-
stovi, bet baigiami naikinti ru-
sams sauvaliaujant. Kadangi

medžio jau sunku gauti, tai
naujų knyžių niekas nestato.

Kai kur taip trūksta medžio,
kad, net palaidojus numirėlį,
nėra kur gauti medžio pastatyti
kryžių. Karstams dar lentų
šiaip taip žmonės bendromis
jėgomis sunėša ir todėl dar ne-
buvo laidojama be karstų. Ži-
noma, partiečiams ar su komu-
nistinėm pajėgom laidojant, bė-
dos dėl lentų nėra, duoda val-
dinii.

Ligi šiolei dar nebuvo drau-
džiama numirusius laidoti su
religinėmis apeigomis. Tik paskui
jau kunigams nebuvo leidžiama
numirėlius kartu su žmonėmis
lydėti per miestelį į kapus. Jie
tegalėjo tik prie duobės atlik-
ti laidojimo apeigas.

Bevaržant tikinčiuosius, vė-
liau komunistai dar išsigalvojo
kitokių mokesčių. Pavyzdžiui,
jie nustatė mokesčius už lei-
dmi tikintiesiems pamaldų metu
eiti su procesija aplink bažny-
čią. Vadinasi, viduje bažnyčios
gali melstis, bet, jei jau nori iš-
eiti į šventorių, reikia leidimo.
Jis kaštuoja 3.000 rublių.

Taipgi leidimo reikia ir mal-
dininkams, kurie Zemačių Kal-
varijoje norėdavo eiti organi-
zuotai Kryžiaus Kelius. Už jį
reikalauja sumokėti 9.000 rub-
lių. Kadangi tokios didžiulės su-
mos niekas negali sumokėti, tai
žmonės tuos kalnus lanko pa-
vieniai ir patydomis melsdamiesi.

Anksčiau, prieš porą metų, ir
tolimesnių apylinkių gyvento-
jams dar pavykdavo į Zemačių
Kalavriją atvykti. Mat, iš
tolimesnių miestelių įvairių val-
stybinių ūkių ar fabriko sunk-
vežimais, atlikę savo numaty-
tas keliones ir užvarę laiko, už
gerą kainą, žmonės pavėžėdavo.
Bet vėliau, kai jau galutinai vi-
si tapo jungti į kolchozus ir
pristatyti dirbti, nebeliko kaip
to laiko išlaikyti ilgesnei kelio-
nei. Todėl teko ir to atsisakyti.

Nors ir taip sunkinant, žmo-
nės vis tiek laikosi. Kaimuose
ūkininkų trobose tebėra laiko-
mi, kaip ir seniau, šventųjų pa-
veikslai. Rusai, ypač enkavedis-
tai ir agitatoriai, visai šaiposi
iš žmonių, ragindami tuos pa-
veikslus pašalinti, bet tai nieko
nepada. O jie patys nedrįsta
dar po kalmus vaikščioti ir juos
plėsyti.

Ypač enkavedistai, kalbėda-
miesi su žmonėmis, juokiasi iš
Kristaus.

— Ka, — sako jie, — jis nė-
ra joks dievas, jis pats yra ko-
munistas. Žiūrėkite, jis taip ir
apsirengęs, kaip mes, — sako
enkavedistas, rodydamas savo
apsiaustą, kurį jie paprastai
dabar nešioja, užsimetę ant vir-
šutinių drabužių, ir į paveikslė
esantį Kristų, kuris vaizduoja-
mas ilguose drabužiuose.

Gražusis
Lietuvos
pajūris

Neatrodė, kad ir iš jaunimo
širdžių komunistai galės religi-
ją išplėsti. Net nesislėpdami ry-
tais berniukai bėga į bažnyčią
tarnauti mišioms. Edmundas
Paulauskas, kuris yra pats jau-
niausias iš tų pabėgusių žvejų,
pasakoja, kad jis pats ilgai yra
tarnavęs mišioms Panevėžyje.

Bendrai paėmus, kaip žvejai
pasakoją, pamaldumas žmonė-
se tos visos spriedaus išdavo-
je tik padidėjo. Tikėjime sustip-
rėjo ir tie žmonės, kurie buvo
anksčiau nuo jo nutolę, nes,
praradus visa, ką jie turėjo sa-
vo, jiems paliko tik malda ir
viltis, kad gal gi Dievas jų pa-
gailės, jei jie liko žmonių pa-
miršti.

Spaudos puslapiuose

IŠ DIDELĖS PATRANKOS, BET TUŠČIAS ŠŪVIS

Kai kurie "Darbininko" pa-
sisakymai kanadiškei naciona-
listų "Laisvai Lietuvai", ma-
tyt, bus užmynę ant skaudžios
populės. Tai paskatino jos pub-
licistą Dr. V. Meškulį parašyti
ilgą straipsnį "Tiesa, darbuos
ir spaudos skiltyse, lietuvių
krikščionių demokratų", kuris
pasijuokti mėgstantiems žmo-
nėms ne vienu atveju gali su-
daryti net linksną pramogą.

Susijaudinęs "L. L." publicis-
tas iš pat pradžių susipainioja.

Visi žino, kad "Darbininkas"
nėra nei krikščionių demokra-
tų, nei kurios kitos politinės
grupės laikraštis. Dėl to ir jo-
kia politinė grupė neatsako už
tai, ką "Darbininkas" rašo. Bet
p. Meškulis dėl "Darbininko"
straipsnių kaip meška jam dū-
mų puola ant krikščionių de-
mokratų. Reikia manyti, kad
užpultieji gerokai nustebę, ko
čia prie jų už svetimus straips-
nius kimbama, o skaitytojai ge-
ra proga pasijuokti, nes ne kas-
dien pasitaiko, kad publicistas
užsimiršta, su kuo jis ginčijasi.
Juo labiau, kad toliau jam vis-
kas susijaukia į vieną krūvą—
Vlikas esąs maždaug tas pats,
kaip krikščionys demokratai,
tie maždaug tas pats kas "Dar-
bininkas" ir atvirkščiai.

Atrado nesamą Ameriką

Kita linksma Meškulio isto-
rija, kur jis šoka į talką "Ke-
leivui". "L. L." publicistas bū-
tinai nori įrodyti, kad "Kelei-
vio" redakcijoj ligi penkių su-
skaitoma. "Keleivis" esąs tei-
singai rašęs, kad Vlike krikš-
čioniškosios grupės turi daug-
mą. Mat, Vlike esą ne dešimt
balsų, kaip visi — neišskiriant
nė "Keleivio" — ligi šiol ma-
nė, bet vienuolika. "L. L." ne-
paskelbtų šaltinių žiniomis, Vli-
ke, balsams pusiau pasidalinus,
pirmininko balsas automatiškai
pasidarys dvigubas. O tas bal-
sas "kai kartas yra katalikų
penkiukėj."

Tai tikrai įdomi naujiena.
Tikriausiai to nepaprasto daly-
ko nežino nė pats to balso turė-
tojas. Už šį atradimą krikščio-
nys demokratų tikrai Mešku-
liui bus labai dėkingi. Bet lai-
cistų blokas nuraus jam kuod-
ą už tokį meškos patarnavi-
mą. Mūsų žiniomis, ligi šiol Vli-
ke visi buvo įsitikinę, kad visi
nariai turi tik po vieną ir visi-
lygų balsą, neišskiriant nė pir-
mininko. Bet kai dabar Mešku-
lis iškasė krikščionims demok-
ratams dar vieną balsą, tai tie
galės daryti, ką tik norės ir, ne-
sant "dominavusio" kadais Vli-
ke (kaip rašo "Laisv. Liet.")
nacionalistų balso, nebus kam
jų suvaldyti. Koks neapsižiūrė-
jimas, p. Meškuli! Bet ir pamo-
ka — nerašyk, ko nežinai.

"Nuskriaustojo" asaros

Toliau p. Meškulis bando
vaidinti nuskriaustą ir patem-
pia lūpą nulašinti asarai, kad
tariamai krikščionys demokra-
tai provokaciniu būdu pašalinę
iš Vliko nacionalistų partiją.
Bet atrodo, kad ir šiuo klausiu-
mu jis yra tiek pat informuo-
tas, kiek ir apie Vliko "vienuo-
liktąjį balsą."

Pirmausia, jis iš pagrindų
klysta, kad nacionalistus iš
Vliko pašalinio krikščioniško-
sios grupės. Jie buvo pašalinti
visų Vlike dalyvaujančių gru-
pių balsais, tik susilaikius nuo
balsavimo tautininkams. Bet ir
tie jų negynė.

Antra, jie pradžioj nė neban-
dė ginčytis, jog neteisingai pa-
šalinami. Tik vėliau apsižiūrė-
jo, kad dėl to pašalinimo pasi-
daro lietuvių visuomenėje nu-
šašusį avis, ir sujudo sukti gal-
vą, kaip galima būtų kaltę kam
kitam suversti. Tik ir ligi šiol
dar nesuvalgo, kaip geriau tą
dalyką būtų aiškinti. Vieni,
kaip ir Meškulis savo straipsny-
je, bando įtikinti, jog ginklų
pas vokiečius nuversti to meto
Lietuvos vyriausybės prašęs
1938 m. Klaipėdoje veikęs Ak-
tyvistų Frontas. Bet kad Ges-
tapo dokumentai aiškiau rodo,
jog voldemarininkai tų ginklų
prašė, tai kitiems jų atrodo,
jog šiuo prasimanymu nieko į-
tikinti negalima, ir jie, kaip
Algis Judrys net tame pačiame
"L. L." numery, ieško geresnio
varianto. Esą bolševikai, norė-
dami sukompromituoti nacio-
nalistų partiją, tokius daku-

mentus sufalsifikavę ir į vokie-
čių archyvus įkišę. Suprask, jų
partija tokia pasaulinio masto
galybė, jog net tokio sudėtingo
būdo Kremlius buvo priverstas
imtis, kad juos sukompromituo-
tų. Betrinksta priedo, jog Mas-
kva dar painformavo Vliką,
kur tų nacionalistams žalingų
dokumentų ieškoti...

Romos žaselė girtelėjo

Dėl "D." pastabos, kad iš la-
bai narsių "L. L." vyrų kalbos
lauktina, jog ir jie paseks savo
idealizuojamo Voldemaro pa-
vyzdžiu (grįsį į okupuotą Lie-
tuvą), p. Meškulis išdidžiai at-
statė krūtinę. Girdi, jau jie ne
tik paseks, bet ir pasekė. 1945
m. nacionalistų grupė iš tikro
išvykusį į Lietuvą.

Dėl to p. Meškuliui tenka pa-
stebėti, jog, kai ateis laikas a-
pie grįžimus ir atvykimus kal-
bėti, bus ir daugiau ko pasaky-
ti, ne tik apie tą nacionalistų
grupę. Bet kartu ir neužmiršti-
na, jog visų vykimų ir tikroji
reikšmė tegalės būti tikru mas-
tu įvertinta, kai galima bus at-
virai ir viešai apie visą tai kal-
bėti. Ir esame įsitikinę, jog ne-
bus jie vieno svorio. Vieni jų
turės būti įvertinti kaip aukš-
čiausio karžygiškumo žygiai, o
kiti pasirodys nė kiek nedides-
nės vertės, kaip ir Voldemaro
grįžimas, kurį net pati "L. L."
laiko klaida. Bet šandien tie
dalykai nedisutuojami ir nega-
li būti diskutuojami. Tad ir mes
į tokias diskusijas nemanome
leisti ir ne to siekė mūsų pas-
taba. Joje aiškiai buvo pasa-
kyta, kad ji taikoma "Laisvo-
sios Lietuvos" vyrams: S. Ja-
kubickui, J. Mašiotui, V. Meš-
kului ir Co. O dabar matome,
kad tie narsieji vyrai, iškisę
galvas iš už šesiolikmečio M.
nugaros, šūkauja: "Žiūrėkit,
kokie mes narsūs!" Taip kadais
turi tik po vieną ir visi-
lygų balsą, neišskiriant nė pir-
mininko. Bet kai dabar Mešku-
lis iškasė krikščionims demok-
ratams dar vieną balsą, tai tie
galės daryti, ką tik norės ir, ne-
sant "dominavusio" kadais Vli-
ke (kaip rašo "Laisv. Liet.")
nacionalistų balso, nebus kam
jų suvaldyti. Koks neapsižiūrė-
jimas, p. Meškuli! Bet ir pamo-
ka — nerašyk, ko nežinai.

Paklauskit pas savo draugus

Sujaukęs į vieną ir Vliką, ir
krikščionis demokratų ir
"Darbininką", p. Meškulis dar
labai smarkiai šį sudėtinį "sli-
biną" puola, kam Vlikas ragi-
nės kad, kas gali, liktų tėvynė-
je. Žinoma, čia klausimas yra
daug sudėtingesnis, kaip "L.
L." publicistui atrodo. Bet mes
prie to raginimo neprisidėję,
dėl to nematome reikalo dis-
kutuoti. Norime tik priminti
faktus ir nurodyti, kas galėtų
painformuoti, kuo vadovavosi
to meto Vliko prezidiumas, iš-
leisdamas tokį atsisaukimą.

Kalbamas atsisaukimas bu-
vo išleistas, kai Vliko narių
dauguma buvo jau vokiečių su-
imti. Jį išleido trys asmenys. Iš
jų š. priklausė katalikų gru-
pei. Jis liko Lietuvoje ir yra
žuvis, kovodamas rezistentų
eilėse. Kiti du yra iš laicistinių
grupių. Jie abu, B. ir N., nors
raginę kitus nebėgti, atsidūrė,
mums nežinomomis aplinkybė-
mis ir nežinomais motyvais,
Vokietijoje, o dabar yra JAV.
Manome, kad "L. L." vyrams
tie asmenys yra žinomi, tad jie
gali pas tuos asmenis kreiptis,
ir šie tikriausiai neatsisakys
paaiškinti to atsisaukimo mo-
tyvus. Galimas dalykas, kad jie
nebuvo tokie "išdavikiški",
kaip šūkauja "L. L." O kad p.
Meškulis, atrodo, savo straips-
nį dar pasiryžęs tęsti, jam at-
kris sumetimai trukti laiką ir
eikvoti popierių bei rašalą ne-
samonėms, kad "krikščionys
demokratai", kurie jo žodyne
reiškia visas krikščioniškas
grupes, "išdavė" tautą, ragin-
dami kitus nebėgti, o patys pa-
sitraukę.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—
FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tikrai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ŠVENTĖS FAKTŲ KALBA

Su skirtingom nuotakom šiemet buvo sutinkama Vasario šešioliktoji. Vieni buvo pasiryžę aukotis ir aukoti, kaip ir lig šiol. Kiti slaptom kurstė susilaikyti nuo aukos laisvinimo reikalui. Treti viešai pasiskelbė neduodą ir neduosią Tautos Fondui. Viešai, nors ir netiesiogiai, jie skatino sabotuoti aukų rinkimą. Ketvirtai aukojimą dar apstatinėjo įvairiom sąlygom. Žinomas faktas, kur ALTO skyriaus vadovybėje, organizavusioje minėjimą ir aukų rinkimą, yra žmonių, pasirašiusių aktą tos grupės, kurios pirmininkas davė ženklą — neaukoti, ir jiems teko pasirinkti: ištikimybė šefui ar ištikimybė laisvės reikalui. Sabotažą kurstomieji balsai niekada nebuvo tokie drąsūs ir tokie jūžūs, kaip šiemet.

Praėjusio Vasario šešioliktosios šventės. Visur ji buvo minima pakilia dvasia. Ir pasiryžimai rikiuoti pagal vadovaujančių organų nurodymus, ir piniginės aukos plaukė ir tebeplaukia ta pačia įtampa kaip ir anksčiau. Aukojančioji visuomenė pasirodė sąmoninga ir apsisprendus. Jos negali paveikti balsai už kurių nežinia, koks turinys. Ji išmokus atskirti, kur yra teisybė ir kur demagogia, kur yra darbai, o kur tik šūkavimas.

Buvo skelbiami ir dar net šventės metu kartojami balsai, kad esą vienos ideologinės srovės žmonės nori visur kitus nustumti į šalį, pinigus renka ir išleidžia bažnyčių turtams, o ne tautos reikalams. Irodinėti, kad taip yra ar taip nėra, kad tie sudeda daugiau ar tie mažiau,—būtų teorinis ir nesibaigiantis ginčas. Aiškiau ir teisingiau už tokius ginčus ir šį klausimą atsako šventės minėjimo faktai. Štai Clevelando Ateities klubas pasirinko kitokį aukojimo būdą nei įprastasis — aukų rinkimas minėjimo metu. Jis surinko aukas iš savo narių ir pinigų su aukotojų sąrašu įteikė minėjimo rengėjams. Pasirodo, kad Ateities klubo 64 nariai sudėjo 1026 dolerius — ne ką mažiau tie 64 žmonės už visus k)us Clevelando kolonijos lietuvius. Ši fakto kalba yra geriausias atsakymas, kas šioje kolonijoje aukoa ir kas apie aukas tik kalba, kas savo tuštumą stengiasi pridengti tik priekaištais ir kalinimais kitiem.

Clevelando būdas aukom rinkti yra naudingas ir pačiam Tautos Fondui. Jis sukelia daugiau lenktyniuojančių pastangų. Jis įgalina sistemingiau įjungti į valų visus geros valios tautiečius.

Reikalingas dar vienas faktas ateičiai: entuziastingą ir momentinį aukų rinkimą minėjimo ir susirinkimų metu paversti sistemingu ir nuolatinu aukojimu solidarumo mokesčio forma per bendruomenes. Minėjimuose sumaniai ir efektingai daug kur pavartojamos priemonės aukojimo entuziazmui sukelti. Bet į minėjimus ne visi apsilanko. Neapsilankiusieji daugelis turi gerą valią paaukoti. Bet pinigais pats retai kada ateina; ji reikia parsivesti. Parsivesti ji geriausia per bendruomenes mėnesinio mokesčio sumelėm. Jos mažos, bet jos gali sudaryti didesnes sumas negu galviningas aukojimas. Yra priešinų ir šiai minčiai. Tvirtina, kad taip rinkti nepasiseks; lietuviai prie to čia nepirpatę. Gal būtų. Nesiginčykim. Bet sudarykim galimybių ir čia faktam prabilti,—paskubinkim bendruomenes suorganizuoti, ir tada gyvenimas parodys, kaip lengviau mokėtoji, kaip naudingiau bendram Lietuvos reikalui.

Hans Zetterstroem (Hasse Z.)

DURŲ IŠKABA

Hans Zetterstroem (1877-1946), žinomas tik savo sutrumpinimu Hasse Z. (skaitytik Hasse Seta), yra vienas iš žinomiausių švedų humoristų rašytojų, redaktorius dviejų humoristinių laikraščių Soendags Nisse-Strix, o paskiau Groenkeopings Veckoblad. Jo trumpus literatūrinius dalykėlius lydi ramus jumoras, švelni ironija, nudalintas stilius ir labai rutinuotos repiklos. Hasse Z. yra moralistas, kasdienybės filosofas, turįs aštrų žvilgsnį, bet taip pat puikiai suprantas ir žmogaus silpnumus. Šis apsakymėlis paimtas iš jo rinkinio "Tūkstantis ir viena diena."

Konsulas Henrikas Fredmanas buvo visai paprastas kaip konsulas ir kaip žmogus. O tada, kai jis dar buvo tik paprastas pirklys, jis buvo dar paprastesnis. Prie to paprasto žmogaus, kaip medalis prie grandinės, arba pašto ženklas prie voiko, priklausė ir balta, emaliuota, didelėmis ir gramozdiškoms raidėmis iškaba prie durų, kuri labiau galėjo tikti pirkliui, bet ne konsului, o dar mažiau konsulienei.

Fredmanienė neapkentė tos iškabos, kuri tikrai nemaloniai

lydi ramus jumoras, švelni ironija, nudalintas stilius ir labai rutinuotos repiklos. Hasse Z. yra moralistas, kasdienybės filosofas, turįs aštrų žvilgsnį, bet taip pat puikiai suprantas ir žmogaus silpnumus. Šis apsakymėlis paimtas iš jo rinkinio "Tūkstantis ir viena diena."

išsiskyrė iš kitų iškabų namuose: jos visos buvo misinginės ir jose, trumpai drūtai, buvo tik pavardė, vardo visai nebuvo. O tatau juk gražu! Fredmanienė dažnai kalbėdavo vyrui, kad reikia užsakyti naują iškabą, bet Fredmanas visada atsakydavo priešingai. Jam patiko toji sena iškaba, jis juk nebuvo koks nors snobas, o paprastas, naturalus žmogus, kurio ir vardas ir pavardė buvo įrašyti toje baltoje, paprastoje, emaliuotoje skardinėje iškaboje.

— Bet ką pagalvos žmonės,

Čekoslovakija jau nuo senų laikų yra vadinama Europos ginklų kalve. Kai kas ją dar vadina ir raktu Europai valdyti. Antai, vokiečių kancleris Bismarčas savo metu yra pasakęs: "Kas Bohemiją valdo, valdo Europą." Norėdamas Europą užvaldyti, Hitleris, dar nepradėjęs karo, pirmiausia prisijungė Austriją. O paskui nučiupo kaimyninę Čekiją. Kai jis apvirto, ant Čekoslovakijos užvirto Stalinas. Jis padarė ten komunistų pučą ir paskui dvejus metus gyveno tarytum kokį medaus laikotarpį: taip buvo viskuo patenkintas ir visko pilnas. Jam rodėsi, kad Čekoslovakija pasidarysianti pati aktyviausia ir patikimiausia jo satelitė. Tačiau šiandien reikalai yra pakrypę kiek prastesne linkme ir ji sudaro Stalinui nemažą rūpesčio.

Botagas nukrypčiams suvaldyti

Praėjusi rudnė, niekam nieko nesakęs iš Pragos išvyko bolševikų ambasadorius Silin. Jo vietoje atsisėdė Lawrentjev. Pasirodė, kad jis čia buvo atsiųstas kaip "specialistas", kuris sugeba vesti kovą su titais. Tai nėra tiksliai Tito šalininkai. Bolševikai tą vardą dabar prisegą visiems, kurie nukrypsta nuo Stalino linijos, nors jie su Titu ir neturėtų nieko bendro. Vadinas, tų nukrypėlių per dvejus metus tiek prisirinko, kad prireikė jiems "Maskvos botago". Tai patvirtino ir bolševikinės Čekoslovakijos prezidentas Gottwald ir premjeras Zapotocky. Jie pripažino, kad "mes jau atsiskyrėme nuo masių". Tai bausis pripažinimas. Bolševikiškai tariant, tai reiškia, jog ne viskas eina pagal Stalino liniją. Kad

Satelitė, kuri sudaro Stalinui rūpesčio

ji būtų vėl tiesi, reikia kai ką pašalinti, kas atsisloja tarp Stalino ištikimųjų ir masių.

Galvos pradeda risti

Nepageidaujami asmenys buvo šalinami jau ir anksčiau. Visi, tur būt, pamena, kad 1948 metais pro langą "iškrito" Jan Masaryk, užsienio reikalų ministras, Čekoslovakijos atkūrėjas Tomo Masaryko sūnus. Kitais metais buvo nužudytas Pragos didvyris generolas Pika. Parlamento atstovė Herkova ir marksistų istorikas Kalandra buvo pakarti 1950 m. Vladimiras Clementis, pakeitęs J. Masaryką, buvo suimtas ir be žinios dingio 1951 metų vasario mėn. Kartu buvo suimti ir trys slovakių liaudies komisarai — Huska, Novomesky ir Smidke. Visi trys jie buvo komunistai. Paskui buvo areštuotas Otto Slik, vadovavęs Moravijos komunistų partijai. Jis buvo laikomas trečiuoju komunistų šulu Čekoslovakijoje. Su juo drauge už grotų atsidūrė Marija Evermova. Čekijos politbiuro narė, o kovo mėn. buvo suimtas karo viceministeris Reicin.

Tuo pačiu metu buvo atšaukti Čekoslovakijos ambasadoriai iš Paryžiaus, Vašingtono, Londono ir Palestinos. Jų žvaigždės užgeso be jokios žymės. Ligi birželio mėn. tų pačių metų buvo likviduoti: generalinio štabo viršininkas, informacijos departamento direktorius, su užsienio reikalų ministerio pavaduotojas. Paskui be triukšmo išnyko Geminder, ryšininkas tarp Maskvos ir Pragos; uolus Stalino instrukcijų gavė-

J. GOBIS

jas ir vykdytojas. Be jo žinios nieko nebuvo galima daryti, bet jo paties areštas įvyko jam nežinant. Mažesni "tuzaai", pradingę iš komunistų eilių, nesuskaičiuojami.

Pasiekiamos pačios viršūnės

Praėjusių metų rudenį įkrito į nemalonę visos čekų kompartijos galva Slanskis. Jis buvo ateistas iš tų labai svarbių pareigų, kurias perėmė pats "prezidentas" Gottwaldas. Slanskis dar kuriam laikui liko jo pagalbininku, tačiau trys komunistų ministrai — Erben, Svoboda ir Duris — buvo išvesti pro duris ir daugiau nebegrižo. Pertvarkyta visa slovakių kompartija ir pašalinti kone visi liaudies komisarai. Lapkričio mėnesyje buvo areštuotas ir pats Slanskis, apkalintas valstybės išdavęs. Suimtas ir saugumo ministras, vyriausias slaptos policijos viršininkas Kopriva, valęs kitus ir pats išvalytas. Liko tik pats pirmasis čekų komunistų šulas, prezidento kėdėje sėdęs Gottwaldas, bet ar jis jau toks ištikimas Stalinui, ar atidėtas į patį galą, dar sunku kas pasakyti.

Duona verčia iš kojų

Pragos vyriausybė būtų galėjusi sušvelninti tą prasidėjusią krizę ir policijos terorą, jei Čekoslovakijai nebūtų pritrūkę duonos. Masės buvo nepatenkintos, tai reikėjo rasti, kas nuo jų "atsiskyrė". Tai buvo ir gera proga apsisvalyti nuo tų žmonių, kurie nebuvo

patyrę tikro komunizmo, atlikę savo patarnavimą, bet, matyti, susvyravę savo pažiūrose. Duona čia juos ir papiovė.

1951 m. reikėjo vėl įvesti duonos ir miltų normas; vėl atsirado jų kortelės, kiek ir kam galima duonos duoti. Bulvės taip pat reikėjo skaičiuoti ir nustatyti tik po 7 kilogramus mėnesiui vienam asmeniui. Teko ir anglis svarais sverti ir po žiupsnelį dalyti. Krautuovėse išnyko kiauliena, veršiena, alyva, džiovinti vaisiai, ryžiai. Kavos kilogramas nuo 145 kronų pakilo iki 800. Ėmė trūkti daržovių, vaisių, drabužių, avalynės, skalbinių, rašomosios medžiagos mokymkloms, vaistų, ypač penicilino ir streptomocino.

Visi tie trūkumai ir "planingas bolševikų šeiminkavimas" sukėlė darbininkų nepasitenkinimą. Reikėjo ji kuo nors pridengti. Čia Maskva ir prašėjo, kad atsirado opozicija ir išdaviški ryšiai su vakarų demokratijoms. Kadangi senoji demokrija žmonės jau seniai buvo pašalinti ir likviduoti, tai teko atsakyti pačiai kompartijai, kuri viską diktuoja. Ta proga ji ir buvo "apvalyta." Komunistinėje tvarkoje niekas nežino, kada ir kam klius.

Streikai sukrečia kraštą

Praėjusį rudenį (spalio 16 d.) vakarų pasaulis išgirdo čekų partijos ir vyriausybės nuskundimą, kad Ostrava-Karvina kasyklos — "Čekoslovakijos plieniniai plaučiai ir širdis" — įkliuvo į skandalingą padėtį: darbininkai pasyvūs, vadovybė kriminališkai apsisėdusi. To rajono kompartija esanti didžiausia kaltininkė. Tai paskelbta dėlto, kad nerorėta sąlykų, jog dėl nemalonių sąlygų ten yra sustreikavę darbininkai.

Po mėnesio sustreikavo metalurgijos pramonės darbininkai, paskui elektros imonių, tekstilės, vaistų sandėlių ir laboratorijų. Darbininkai pasisakė prieš perdidelę darbo spar-

tą, prieš darbą sekmadieniais, prieš darbą "taikai stiprinti". Stalinui ar Gottwaldui pagerbti. Tatai padaršino sustreikuoti ir Brno ginklų fabriku darbininkus, ir tie vieningai strikavo ištisas 48 dienas.

Premjeras Zapotocky buvo nuvykęs į streikų vietą, tarėsi su darbininkais ir jiems priminė, kad "streikai yra už'rausti ten, kur liaudis yra valdžioje." Pagal Markso-Lenino moksą streikai laikomi prieš revoliuciją nukreiptu ir baudžiamu nusikaltimu.

Vis dėlto darbininkai nebuvo nubausti

Galima buvo laukti, kad Sovietų tankai ateis padaryti "tvarkos" ir parodys darbininkams, kas jiems už streikus graso. Bet to neatsitiko dėl visai paprasto dailto: tie darbininkai taip pat ginklus kalė. Juk Čekoslovakija yra ginklų kalvė. Kas bus, kai gerus darbininkus ištąksys, o naujų taip greit nepastatysi? Reikia palaukti ir rasti kitus kaltininkus, o darbininkus rasi vėliau, kai ginklų bus dar daugiau. Svarbu tik tai, kad tas bruzdėjimas nepersimestų toliau ir nepasidarytų visuotinis. O bolševikai to moka pasiekti: vienus savo satelitus atitveria nuo kitų taip pat geležinėmis užvaromis.

Atitvertojė Čekoslovakijoje Sovietai darbininkams laikinai buvo priversti nusileisti. Jie pakėlė uždabų, kurį atsiims kitu būdu, ir leido jiems slaptu balsavimu rinkti atstovus į fabriku tarybas. Kad jie ten daug ko padaryti negalės, aišku, bet tokios teisės čekų darbininkai nebūtinai jau nuo 1946 metų. Vadinas, ginklavimosi reikalas čia padėtį kiek sušvelnino.

Visas Čekijos ūkis dabar patstatytas ant karo bėgių: karui gaminama arba karo atsargoms krauna. Iš čia ir maisto trūkumas. Antra priežastis, kad labai daug sėrvbių išgauna ir Rusiją. Bolševikai stengiasi Čekoslovakiją išpausti iki paskutinio lašo. Dėlto prireikia kai ką likviduoti ir kai kam nusileisti. Apie "komunistinį rojų" nėra kada galvoti. Apie jį tikrai gražiai kalbama...

PAVERGTOJE LIETUVOJE

• **Bolševikinė propaganda** dėl "taikos" nieko nepalieka ramybės. Sovietiški laikraščiai skelbia, kad prie jos "prisideda" vysk. K. Paltarokas, kan. J. Stankevičius ir Telšiu vyskupijos valdytojas kun. P. Maželis. Ilgai tylėjęs buvo priverstas prašnekti ir poetas V. Mykolaitis-Putinas. "Tėvynės Balsas" 74 nr. yra paskelbtas jo pareiškimas: "mūsų visų paraišai dėl taikos pakto sudarymo

tarp 5 didžiųjų valstybių... patarnaus kilniausiems progresyvosios žmonijos siekimams įgyvendinti — taikai".

• **Naujos Vilnios rajone**, Medininkų apylinkė, yra išlikusi XIV amž. pilis. Apleistose jos sienose bolševikinė "Molodaja gvardija" yra įrengusi arklidę ir kaulidę. Taip rūpi rusams senieji Lietuvos istoriniai paminklai.

Anapus geležinės uždangos milijonai vaikų auga al'kani ir nuskure, nes vietoj duonos ir apdaro gauna tik komunistinės propagandos.

Savais pinigais užmokėjau už ją. Dar šį vakarą ją pritaissyti, paskiau nebereikės.

Fredmanienė buvo naginga moteris, ji paėmė atsuktuvą, atsukė senąją ir pritaissė naująją. Senieji sraigčiai tiko kaip iš pykės! Fredmanienė pažūrėjo į savo kūrinį, jai pasidarė taip lengva, ir ji atsiduso iš džiaugsmo. Pagaliau nusikratė ji tuo senu trantu. "Kiekvienas žmogus yra pats sau skelbimas", mėgdavo sakyti Fredmanas, o prie to priklauso ir tinkama iškaba prie durų.

Atėjo vėlus laikas. Fredmanienė nuėjo gulti ir užmigo, jausdama atlikus gerą ir gražų darbą.

Keturiolika minučių po dviejų naktį grįžo konsulas Fredmanas namo. Jis grįžo taksiku, užmokėjo šoferiui ir atsi-rakino namo duris. Įėjęs į priėmimą, atsiseję palta, kad galėtų lengviau atsikvėpti, ir ėmė lipti laiptais aukštyn, užlipo į pirmąjį, paskui į antrąjį, o pagaliau ir į trečiąjį aukštą. Čia jis sustojo, išsitraukė raktus ir iš seno papratimo grįžtelėjo į tą pusę, kur toji balta, emaliuota iškaba ten tamsoje šviesda-

vo. Bet ji nešvietė. Ten nebuvo jokios iškabos...

— Aš, matyt, užlipau vienu aukštu per daug, — galvojo Fredmanas. Taip gali juk pasitaikyti. Taip pasitaiko kitiems, taip pasitaikė ir man, žmogus juk ir nuvargęs truputį ir išsi-blaskęs, o čia dar tokiu laiku naktį.

Fredmanas nulipo vieną aukštą žemyn, sustojo, bet ir čia nesimatė jokios baltos, emaliuotos iškabos.

— Keista, — galvojo Fredmanas ir pradėjo keikti namų savininką, kad neįrengė šviesos prie laiptų, pagaliau ir patį save, kad neturėjo degtukų pasišviesti. Jis ir vėl pradėjo galvoti:

— Žinoma, vietoj aukščiausio, aš užlipau vienu aukštu žemiau. Taigi, belieka tik užlipti dar du aukštus.

Fredmanas lipo du aukštus aukštyn. Štai jis atsidūrė jau ir ketvirtame aukšte. Bet ir čia nebuvo jokios baltos, emaliuotos iškabos.

Fredmanas atsisėmė į priėmimo sieną, primerkė akis ir pajuto, kad jo širdis pradėjo truputį neramiai plakti.

— Keista, labai keista, —

galvojo jis, — nejaugi aš patekau į visai kitus namus. Bet aš viską čia atpažįstu, bent tą, ką matau. O gerti juk daug negėriau. Turiu įsitikinti. Lipsiu vėl žemyn.

Fredmanas nusileido visus keturis aukštus žemyn, praėjo pro pirmojo aukšto priėmimą ir išėjo pro duris. Jis atsidūrė gatvėje.

Žinoma, kad tai jo namai, jis viską puikiai išpažino, šėsis metus juk jis čia išgyveno. Jokio abejojimo. Fredmanas buvo besirengias vėl grįžti atgal pro duris, bet staiga jam dingtelėjo jo keista mintis: pagalvok tik, gal aš sapnavau, gal vaikščiojau per miegą, o tie visi daiktai aplink mane, gyvi ir negyvi, kaž ar jie tikri? Tokiais atvejais gali viskas atitikti, tik viena kuri labai nedidelė smulkmenėlė gali būti netaip. O iškaba juk ir buvo tokia smulkmenėlė. Ji dingo, kaip iškirptas filmo gabaliukas.

— Vaikštau aš per miegą? — galvojo Fredmanas. O gal, — čia jis tikrai persigando, — aš miręs ir vaikštau kaip vaiduoklis? Gal būt jau kelinti metai, kaip miręs ir kas nors kitas įsikraustė į mano butą, todėl

nebėra tos mano senos emaliuotos iškabos. Ant durų visai kita iškaba. A š miręs ir palaidotas, kiti žmonės gyvena mano bute ir nuėmė nuo durų mano iškabą.

Fredmanas ėmė iš palengvo slinkti gatvę pirmyn. Staiga jis sutiko policininką, tikrai gyvą policininką. Fredmanui dingtelėjo į galvą, ir jis priėjo prie policininko, nusiėmė skrybėlę ir žmogaus balsu tarė:

— Atsiprašau, kur čia tos gatvės Nr. 35?

— Ten, — tarė policininkas, — antras kampinis namas.

— Dėkui, — tarė Fredmanas. Jis apsisuko ir grįžo atgal į tą namą, kur jis visą laiką gyveno ir kaip konsulas ir kaip buvęs pirklys. Atsargiai atidarė jis duris ir įėjo. Niekas nebuvo pasikeitęs. Visai taip, kaip ir per tuos šešis metus. Fredmanas perėjo priėmimą ir užlipo į pirmą aukštą. Tyliai stabtelėjo jis ant aukštutinės pakopos. Ten tiesiai gyveno kapitonas, o ten po kaire gydytojas. Jis pažino juos abu. Vakare rytą jis pasisveikino su kapitonu. Tai būta lyg prieš šimtą metų. O gal taip ištikrųjų ir buvo.

(įsid r i atjėgnu)

SMAGUS UŽGAVENIŲ BALIUS

Kun. JONAS PETRENAS

Vakar siautė šokių salėje. Šokančios poros, kaip įtūžusios bangos, plakėsi džiaugsmo vandenyne ir visus nešė užmarštin... Prikimusi muzika retkarčiais vos buvo girdėti, mat, kiekvienas savo širdy norėjo supinti gražesnę ir niekad nesibaigiančią džiaugsmo sutartinę. Neramos visų akys žvilgčiojo į laikrodžius: "Ir kas tą laiką taip greitai gena? Dar pora valandų ir tarpdury pamatysime liesą Kanapinsko veidą, pranešantį Gavėnią..."

Kai grįžęs iš balius kabinai spintoje išėmė drabužius, galvoje dingtelėjo mintis: "Rytoj bers ant galvų pelenus. Še tau ir po visų džiaugsmų! Dulakė esi ir dulkė pavirsi! O aš nenoriu būti dulkė. Aš noriu gyventi, džiaugtis ir kitiems džiaugsmą dalinti. Nekenčiu šitų pelenų..."

Tada uždegi mažytę stalo šviestelę, bandė imti knygą į rankas, šalti įkyrūs mintis apie išnykimą skelbiančius pelenus, apie dulkę. Vartei albumą ir prisiminė užmarštin draugų veidus. Su jais kartu gyventa, dirbta, kovota. O kur dabar jie? Gal tik pelenų žiupsnelis ženkliną nueitąjį jų žemės taką. O kaip graudu ir nemalonu! Kriutėlės perbraukė per savo veidą, dar neseniai taip žibėjusį Užgavėnių baliuje, ir tarytum pajutai, kad ir ji dengia storas dulkių sluoksnius...

Pelenai, pelenai! Jie lydi kiekvieną mūsų žingsnį. Praeinamumas, išnykimas, užmarštis. Viskas dulkės ir pelenai! O širdis nenuoroma. Ji veržiasi ir ieško to, kas amžinai pasilieka, ko ne aštrūs laiko dantys nepavertė į pelenus. Kaip suderinti pelenus ir amžinybės troškulį? Kokių dienos geriausiai parodo ir kalba apie amžius trunkantį džiaugsmą, gal būt trumpai valandėlei numirusi, bet vėl prisikeliantį iš pelenų?

Trys didieji priešai

pastoja mus gyvenimo kely ir bando viską paversti į pelenus, tai: praeinamumas, kančiai ir nuodėmė.

Praeinamumas lydi kiekvieną mūsų žingsnį. Praeina gražiausi ir smagiausi Užgavėnių balių, praeina pavasariai su

purienomis ir žibutėmis, praeina jaukūs pobūviai ir suėjimai. Kur dar vakar skambėjo skaidri daina, kur širdys viena antrai kartojo "amžinai" — šiandieną jau ten pelenų kalnelis baltuoja. Širdyje gimsta dar didesnis, šv. Augustino jautriai pajustas, amžinybės troškulis: "Ir nerami mano širdis..."

Kančia stengiasi užnuodyti ir tas trumpas, praeinantis džiaugsmo valandėlis. Ji įsiranę į visus mūsų gyvenimo kampelius ir griuvėsiais pavertė išsivajotą laimės pilį. Vysk. Thamer Toth, prisiminęs didžiulę kančios, vargų, nelaimių jūrą, kuri skandina žmonių laimė, ir smagų žemės gyvenimą, pastebė: "Jeigu atsirastų toks stiprus žmogus ir pajėgtų savo rankose suspausti žemės rutulį — iš jo ištęktų sūrios kančios ir vargo asaros..."

Nuodėmė, prisidengusi dažnai vylinga skraiste, žada atnešti tikrą ir pastovų džiaugsmą, "praileisti" smagius gyvenimo akimirkas, tačiau iš tikrųjų pastato žmogui dar didesnę ir pavojingesnę pinklę, iš kurių vėliau sunku ištrūkti. Praeina trumpa valandėlė, nuodėmės troškimas — kaukės, ir vėl žmogus atsistoja prieš pelenus ir dulkę. Ir dažnai jie būna dar kartesni, nei tie, kuriuos atneša praeinamumas ar kančia. Gyvenimo praeinamumas ir mus aplankančios kančios ateina savaime, dažnai mums patiemis to nepastebint ir nenorint, gi nuodėmės vilionėse dalyvaujame mes patys. Nuodėmėje mes bandėme rasti "auksą ir žemčiūgų", o atiteko tik vieni dygliai.

Taip pat šitie "trys didieji" — gyvenimo praeinamumas, kančia ir nuodėmė, mums neįjuntant, posėdžiauja savose konferencijose ir bando mūsų gyvenimą paversti į pelenus. Širdis kala planus juos nugaltinti, jiems pasipriešinti. Žmogaus dvasia ieško sąjungininkų nuolatiniame kovoje prieš gyvenimo praeinamumą, kančią ir nuodėmę.

Dvasinės kovos sąjungininkai padeda žmogui nugaltinti tuos "tris didžiulius" — praeinamumą, kančią ir nuodėmę, ma-

to ir suprantą mūsų kelyje sutinkamus pelenus ir dulkę, tačiau nepalieka žmogaus tose dulkėse gulėti, bet atneša nuolat besikartojantį prisikėlimą iš pelenų. Šie dvasinės kovos sąjungininkai ir prisikėlimo nešėjai yra — amžinybė, kryžius ir atgaila.

Amžinybė, trykstanti iš krikščioniškojo mokslo šaltinių, kviečia žmogų nesudėti visų vilčių į praeinantį gyvenimą, tačiau ieškoti "amžinojo miesto" — tikrųjų savo namų. Ji moko, kad žmogus viena akimi regi praeinanciją ir išnykiančią žemę, kita gi akimi žvelgia amžinybėn, kuri pasotina jo dvasios troškulį ir leidžia tarti: "Viešpatie, gera mums čia būti..."

Kryžius ištripo visas mūsų kančias ir jas pavertė į brangų žemčiūgą, perkantį vienybę ir amžiusi tveriantį džiaugsmą. Visi mūsų kančios ir vargo kryželiai, palenkę Kristaus meilės Kryžiui, įgyja naują spindėjimą, naują prasmę ir tikslą. Kristus, tas didysis Skausmų Vyrais, savo išpažinėjus kviečia kantriai imti savo kryžių ir sekti paskui Jį, kurs gėdos ir pažeminimo, papiktinimo ir bausmės kryžių pakeitė didžiuoju vilties švyturiu, į kurį krypta kenčiančiųjų akys.

Atgaila prikelia žmogų iš nuodėmės pelenų, grąžina prarastąjį džiaugsmą ir žmogų vėl atveda ir pastato prieš malonų Tėvo veidą. Nuosirdi atgaila, sustiprina valią grūdinti pasniukus, gaivina dargi jautriais artimo meilės darbais, atneša širdyje laukiamą prisikėlimą ir leidžia užmarštin tuos pelenus, kurie bandė uždengti ir paslėpti sielos giedrumą ir džiaugsmą.

Gavėnios dienos, pradėtos simbolišku pelenų barstymu ant galvos, ryškiausiai iškelia ir parodo šios dvasinės kovos sąjungininkus (amžinybę, kryžių ir atgailą), kurie nugali gyvenimo praeinamumą, kančią ir nuodėmę ir paskelbia viltingą prisikėlimą: prisikėlimą iš kančios ir nuodėmės dulkių, prisikėlimą amžinybei iš kūno pelenų.

gudus. Užsimetė ant pečių apsiaustą ir nulipo laiptais atidaryti durų, kurs išbals ir rimtas stovėjo ir laukė apačioje.

— Kaip nemalonu, Henrikė! — kad tu pamiršai raktą, tu jau toks tvarkingas esi.

— Visko gali atsitikti, — tarė Fredmanas.

Tylėdami lipo jie laiptais aukštyn. Pirmas, antras, trečias aukštas. Palipę į trečiąjį aukštą, Fredmanas pajėmė žmoną už rankos, kad būtų tvirčiau, jeigu kas atsitiktų. Jis tuomet žvilgsnį į kairę durų pusę. O kas tai? — ten švietė baltoji, emaliuotoji iškaba, šviesė mieliai ir maloniai, kaip ir per visus šešerius metus.

Tyliai jėgo konsulas Fredmanas į vidų, tyliai nuėjo ir atsigulė. Užmigtį jis negalėjo, jis gulėjo nesudėjęs akių ir vis galvojo apie tas keistas nakties sensacijas. Taip pagulėjęs valandą, jis staiga atsikėlė, išlipo iš lovos ir tyliai tyliai, iš lengvo įsėlino į prieškambarį. Atsidarė duris ir basas išėjo į šaltą prienagį. Čia jis sustojo ir tylus žiūrėjo į senąją, baltą, enamaliuotąją iškabą. Jis švelniai paglostė ją ir sušnibždėjo:

— Tu daugiau niekada, niekada nebedingsi.

O kaip paskiau buvo su Fredmanienė. Kalėdų dovana yra jau visai kita pasaka.

Juoas Lingis

GAVENIOS IR PASNINKŲ NUOSTATAI

Jo Ekscel. Brooklyn Diecezijos Vyskupas arkiv. Th. E. Molloy tikinčiųjų žiniai paskelbė šiuos gavėnios ir pasninkų nuostatus:

Norėdama ugdyti ir stiprinti atgailos ir atsilavinimo už nuodėmes dvasią, padrausinti savęs atsisąžinimui ir apsimarinimui bei vesti savo vaikus mūsų Dieviškojo Išganytojo keliais, šventoji Motina Bažnyčia užveda tikintiesiems pasninko ir susilaikymo nuo mėsinių valgių pareigą.

Pagal Kanonų teisę ir Šventojo Sosto suteiktas ypatingas privilegijas mes skelbiame šiuos nuostatus:

Dėl susilaikymo nuo mėsinių valgių

Kiekvienas sukakęs septynerius metus amžiaus katalikas įpareigotas laikytis susilaikymo nuo mėsos vartojimo.

Visiškai susilaikyti nuo mėsos privalu penktadieniais, Pelenų dieną, Dangun Ėmimo ir Kalėdų vigilijose, bei Didžiojo Šeštadienio rytą. Visiško susilaikymo nuo mėsos dienomis negalima valgyti mėsą ir su mėsą virtas sriubas bei su mėsą gamintus padažus (gravy).

Iš dalies susilaikyti nuo mėsos valgių privalu metų ketvirčių trečiadieniais ir šeštadieniais, o taip pat Sekminių, Visų Šventųjų vigilijose. Dalinio susilaikymo nuo mėsos valgių dienomis leidžiama valgyti tik kartą į dieną mėsą, su mėsą

virtas sriubas bei su mėsą pagamintus padažus.

Pasninkas

Kiekvienas sukakęs 21 m. amžiaus ir nesulaukęs 59 m. privalo laikytis pasninko nuostatų.

Pasninkų dienos yra gavėnios šokiadieniai, metų ketvirčių dienos ir Sekminių, Dangun Ėmimo, Visų Šventųjų ir Kalėdų vigilijos.

Pasninkų dienomis leidžiama pilnai pavalgyti tik vieną kartą. Kitus du kartus lengvi valgiai be mėsos gali būti valgomi pagal kiekvieno reikalą.

Pasninko dienomis pilnuose valgiuose mėsą gali būti valgoma, išskyrus tik penktadienius, Pelenų dieną ir Dangun Ėmimo bei Kalėdų vigilijas.

Kai sveikata arba darbo sunkumas reikalauja susilaikymo nuo mėsos nuostatas nevaržo. Turint abejonių, patartina pasiklausti parapijos kunigų arba nuodėmklausio.

Nuosirdžiai raginame tikinčiuosius pasninkui ir susilaikymo dienomis klausyti šv. mišių, dažnai priimti šv. komuniją, dažnai dalyvauti pamaldose, dosniai aukoti bažnyčios ir labdarybės reikams, lankyti ligonius, senelius ir suvargius, lavintis apsimarinimuose ir savęs išsąžinėje, ypač gėrimų ir pasilinksminimų atžvildiv dienomis leidžiama valgyti tik kartą į dieną mėsą, su mėsą

BALTIMORĖS ŽINIOS

Daug mirė

Vasaria mėnesį mirė žymiai prarėtinio mūsų kolonijos senesniajį kartą. Palaidoti šie asmenys:

Kubilius, Kazimieras, 83 m. amžiaus, mirė vasario 8 d. Palaidotas vasario 11 d. Holy Redeemer kapinėse.

Kabienė, Kazimiera, 71 m. amžiaus, mirė vasario 9 d. Palaidota vasario 12 d. šv. Stanislavo kapinėse.

Pugevičienė, Veronika, 68 m. amžiaus, mirė vasario 11 d. Palaidota vasario 15 d. Holy Redeemer kapinėse.

Adomaitis, Antanas, 47 m. amž., mirė vasario 12 d., palaidotas vasario 16 d. Holy Redeemer kapinėse.

Pazukaite, Amelija, 39 m. amž., mirė vasario 4 d., palaidota vasario 19 d. Holy Redeemer kapinėse.

Drusutis, Stasys, 66 m. amž., mirė vasario 16 d. Palaidotas vasario 20 d. Holy Redeemer kapinėse.

Jankūnas, Antanas, 66 m. amžiaus, mirė vasario 22 d. Palaidotas vasario 25 d. Holy Redeemer kapinėse.

Jankūnas, Kazimieras, 82 m. amžiaus, mirė vasario 22 d. Palaidotas vasario 26 d. Holy Redeemer kapinėse.

Visi mirusieji buvo išlydėti į kapines iš šv. Alfonso bažnyčios, kur už mirusiųjų vėles buvo atlaikytos pamaldos dalyvaujant mirusiųjų artimiesiems. Baltimore lietuvių bendruomenė mirusiųjų šeimoms jų giliam liūdesy reikšia gilius užuojautos.

Papildomos pamaldos Gavėnias

Šv. Alfonso bažnyčioje gavėnios laikotarpiui bus papildoma šios pamaldos:

Graudūs verkimai ir pamokslas — trečiadieniais 7:30 v. vakare.

Kryžiaus Keliai — penktadieniais 3 val. po pietų ir 7:30 val. vakare, o sekmadienį 4 val. po pietų. Be to, angliskai kalbantiems Kryžiaus Keliai bus penktadieniais 1:10 val. dieną, ir 5:40 val. vakare.

Kalėdų gavėnia yra šv. Jono maldos metas, tad parapijiečiai labai retomis išimtimis šias papildomas pamaldas,

dažniau išklausyti mišių ir priimti šv. komuniją.

Aukos mišioms

Kiekvienas parapijietis šv. Alfonso bažnyčioje gali gauti specialią taupymui dėutę gavėnios laikotarpiui. Dėžutės viršelyje yra sužymėtos visos gavėnios savaitės ir savaitų dienos. Pinigai, kurie liktų susilaukiant nuo kai kurių malonų, kurie nebūtini normaliam žmogaus gyvenimui, dedami į taupomąją dėutę. Gavėniai pasibaigus, ta dėžutė su santuomomis turėtų būti grąžinta šv. Alfonso bažnyčiai. Visos tokiu būdu surinktos sumos bus pasiųstos mišių reikams. Vadinasi, centai, atliek nuo mažų susilaukymo gavėnios metu, atliktų didelį darbą. Visi prašomi panaudoti šį būdą mišioms parenti.

Parapijos vakarienė

Sekmadienį, vasario 24 d. šv. Alfonso parap. patalpose buvo parapijiečių priešų gavėninė vakarienė. Ją surengė senų papročių parapijos klebonas, kun. dr. Mendelis. Vakarienės tikslas, kaip ir visų kitų parapijų pobūvių, bent retkarčiais sudaryti progą baltimoriečiams lietuviams, labai išsiskleidusiems po miestą ir jo pakraščius, susitikti ir pasikalbėti, o gautu pelnu išlaikyti parapijinę mokyklą, kurios buvimas ir tinkamas aprūpinimas faktiškai rūpi ne tik parapijos klebonui, bet ir kiekvienam parapijiečiui lietuviui.

Šiai vakarienei buvo ypač rūpestingai pasiręmta, kad svečiai turėtų ką veikti, būtų sotūs ir linksni. Parapijiečiai gerb. klebono pastangas gana gražiai parėmė, gausiai atsilankydami ypač senieji lietuviai ir net kitataučiai. Nors parapijos salė yra didelė, bet status šeimininkams teko dengti su pamaina. Buvo geras orkestras, ir jaunimas bei judresni senesnieji patogiai pasisėko iki 11 val.

Šį kartą buvo labai pasigirsta naujųjų baltimoriečių lietuvių. Jų dabar skaitoma per kelis šimtus, o vakarieneje atsilankė tik vienas kitas, nors visų yra parapijiečiai ir savo vaikus su labai retomis išimtimis moko parapijinėje mokykloje.

BAŽNYČIA IR PASAULIS

• **Šv. Kazimiero Kolegija** Romoje vasario 10 d. paminėjo arkiv. Jurgio Matulevičiaus 25 metų po mirties sukaktį.

• **"Inter Catholic Press"**, Amerikos katalikų žinių agentūra, praneša, kad Sovietų Ukrainoje prasidėjo slapta religijos judėjimas. Sąjūdis veikia pirmųjų krikščionių pavyzdžiu visiškai slapta. Pamaldas laiko ir sakramentus teikia graikų apeigų katalikų kunigai naktimis po sunkių dienų darbų.

• **Popiežius Pijus XII** sausio 31 d. specialioje audienčioje priėmė Italų Katalikų Imonių Unijos narius, šios organizacijos penkių metų sukakties proga. Ta proga šv. Tėvas pasakė kalbą, kurioje išryškino krikščioniškąjį imonės sąvoką ir Bažnyčios mintį moderniosios imonės vystymosi problemose. Didžioji socialinės santvarkos mizerija glūdi tame, kad šiandieninė socialinė santvarka nėra nei giliai krikščioniška, nei tikra žmogiška, bet tik techninė ir ekonominė. Baigdamas Popiežius pabrėžė asmeniško atsakingumo svarbą modernioje imonėje.

• **Naujai sustiprinta Vatikano radijo stotis pašventinta** vasario 12 d. Prieš 21 metus pats radijo išradėjas Marconi Vatikane įrengė radijo siųstuvą, kuris dabar pakeistas nauju.

• **Vysk. John O'Shea**, kilęs iš Deep River, Conn., ir du kinų kunigai vasario 17 d. Kinijos komunistų buvo areštuoti ir išvežti nežinoma kryptimi. Turimomis žiniomis, kalėjimuose esą katalikų kunigai ir vyskupai sunkiai serga.

• **Už Anglijos karaliaus Jurgio VI** vėlę visų Anglijos dominijų katalikų bažnyčiose buvo atlaikytos gedulingos pamaldos.

• **Dangelis pasaulio vyskupų** kreipiasi į Ap. Sostą, prašydami pagreitinti pal. Pop. Pijaus X kanonizacijos bylą.

• **Martin Borman, jr.**, nežinia kur dingusio Hitlerio patarėjo M. Bormano sūnus, 25 m. amžiaus, įstojo į šv. Širdies brolių misionierių vienuolyną ir atlieka noviciatą Austrijoje.

• **Parvyžius vysk. M. Felin** paskelbė ekskomuniką visiems, kurie priklauso taip vadinamai "Krikščioniško Tikėjimo Bendruomenėi". Šiai draugijai daugiausia priklausė jauni studentai.

• **Gen. Philip Shigenori Kuroda**, buvęs Japonų armijos vadas, priėmė katalikų tikėjimą. Jį pakrikštijo Manilos vysk. R. Santos.

KAS KĄ SAKE

Nepaprastas įrodymas

Vienam Kanados indėnui reikėjo įrodyti, kad jis yra jau septyniadesimt metų ir turi teisę gauti pensiją. Bet tai pasirodė nelengva įrodyti, nes metrikų indėnai neradė, kai jis gimė. Pagaliau žilagalvis indėnas pareiškė, kad iš jo ankstyviausios jaunystės jis prisimena, kaip prie Ontario traukinys suvažinėjo dramblių. Patikrinus archyvus, pasirodė, kad tikrai 1851 m. rugsėjo mėn. ten buvo suvažinėtas cirko dramblys, ir indėnui pensija buvo pripažinta.

Mokslininkai pasidarė vagimis

Austrijos dar tebeaiškinama paini byla. Vienos valstybinio archyvo darbuotojai išgrobstė svarbius istorinius dokumentus ir išvogė sidabrinus vamzdelius, kuriuose buvo laikomi įvairūs viduramžių dokumentai.

Priešasčių galėjo būti įvairių, bet, atrodo, kad dauguma jos negalėjo būti pakankamai pagrįstos, gerai žinant, kad parapija visuomet gana šiltai visus lietuvių reikalus, ypač naujakurių, remia. Žinoma, čia būta ne blogos valios ir ne kažkokio skaldymosi, bet tik paprasto nesuvokimo gyvenamose aplinkybėse. Manoma, kad ateityje tas taip pat ryškiai nebesikartos.

Į šios vakarienės parengimą įdėta labai daug darbo ir vyriausiojo jos šeimnininko, kun. dr. Mendelio, ir visų talkininkų — talkininkų, kelias dienas sunkiai dirbusių prie vakarienės parengimo. Visiems už atliktą didelį darbą parapijiečiai nuosirdžiai dėkoja.

kanui įrengė radijo siųstuvą, kuris dabar pakeistas nauju.

• **Vysk. John O'Shea**, kilęs iš Deep River, Conn., ir du kinų kunigai vasario 17 d. Kinijos komunistų buvo areštuoti ir išvežti nežinoma kryptimi. Turimomis žiniomis, kalėjimuose esą katalikų kunigai ir vyskupai sunkiai serga.

• **Už Anglijos karaliaus Jurgio VI** vėlę visų Anglijos dominijų katalikų bažnyčiose buvo atlaikytos gedulingos pamaldos.

• **Dangelis pasaulio vyskupų** kreipiasi į Ap. Sostą, prašydami pagreitinti pal. Pop. Pijaus X kanonizacijos bylą.

• **Martin Borman, jr.**, nežinia kur dingusio Hitlerio patarėjo M. Bormano sūnus, 25 m. amžiaus, įstojo į šv. Širdies brolių misionierių vienuolyną ir atlieka noviciatą Austrijoje.

• **Parvyžius vysk. M. Felin** paskelbė ekskomuniką visiems, kurie priklauso taip vadinamai "Krikščioniško Tikėjimo Bendruomenėi". Šiai draugijai daugiausia priklausė jauni studentai.

• **Gen. Philip Shigenori Kuroda**, buvęs Japonų armijos vadas, priėmė katalikų tikėjimą. Jį pakrikštijo Manilos vysk. R. Santos.

KAS KĄ SAKE

Dalyką betiriant, paaiškėjo, kad net žymius archyvų tyrinėtojus prie to didelę kultūrinę žalą padariusio darbo paskatino pokario skurdas. Ypač tuo pasižymėję vadinamieji pritaikėliai prie nacių jų valdymo laiku. Už tai po karo atleisti iš darbo ir neturėdami iš ko gyventi, jie parsisamdė Sovietams nurašinėti Maskvos mokslų akademijai dokumentus, liečiančius rusų - austrų praities santykius. Tuo būdu jie priėjo prie svarbių slapty dokumentų, kuriuos, gindamiesi nuo skurdo, išvogė pardavė.

Per anksti džiaugėsi

Manchestery, Anglijoje, mirė gilius senatvės sulaukusi moteris. Tą jos ilgą amžių laikė savo nuopelną apie trisdesimt metų buvęs jos gydytojas.

Atidarius testamentą, jam buvo įteiktas gražiam rankdarbių įvyniotas ryšuliukas, ir gydytojas jau džiaugėsi, kad bus ką gero gavęs. Bet jis labai nustebo, kai, išvyniojęs ryšulėlį, rado jame visus per tris dešimtis metų mirusiajai prirašytus vaistus.

PAIESKAU savo brolio AUGUSTO JESIULIO, apie 63 metų amžiaus, gimusio Šaukėnų miestelyje, Šaulių ap. Iš Lietuvos jis atvyko Amerikon 1910 ar 9 metais, gyveno New York. Turėjęs Bronių apie 29 metus amžiaus. Nuosirdžiai prašau atsiilepti patį brolį ar jo sūnų Bronių, o jei kas žinotų apie jį, maloniai prašome parašyti laišką šiuo adresu:

JOSEFA VAICENAS
Rua Maestro Cardim 1125
Sao Paulo, Brasil, S. A.

VARDAN DIEVO

MAŽUJŲ MALDOS — paveikluota maldaknygė, kuria parengė Kun. Stasys Yla, iliustravo dailininkas Paulius Augius. 66 originalūs paveikslėliai, eiliuotos maldos. Kaina \$1.25. Kreiptis pas leidėją: Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

SPAUDOS NAUJIENA

FAUSTO KIRŠOS ŠVENTIEJI AKMENYS DIDAKTINIAI EILERASČIAI

Išleista prel. Pr. M. Juro įėjomis. Gražus dail. J. Valiaus viršelis. Galima gauti "DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE: 636 Bushwick Ave., Brooklyn, 21, N. Y. Kaina 2 dol

DURŲ IŠKABA

(atkelta iš 3 pusl.)

Fredmanas užlipo dar vieną aukštą.

— Antras aukštas, — galvojo jis. — Čia gyvena našlė Tabellienė su dukterimi. Ji dirba pašte ir yra rudaplaukė. Čia po kaire gyvena direktorius. Jis turi gramofoną, kuriuo griežiant net pas mus girdėti.

Dar vieną aukštą. Į trečiąjį aukštą Fredmanas lipo iš lengvo. Vidury laiptų sustojo ir akimirkai užtraukė žadą, kad nesusiimaišytų beskaitydamas aukštus. Jis lipo toliau, prilipo prieangį. Čia stabtelėjo, pasilenkė ir įsmeigė akis tamsioje. Iškabos nebuvo. Prisilino prie durų, pirštų galais perbraukė tą vietą, kur iškaba buvo prikaltą: jos vietoje buvo kita, keurkampė, visai ne senoji ovali.

— Baigta su manimi, — galvojo Fredmanas, — visai baigta.

Jis apsisuko ir nulipo laiptais žemyn, išėjo pro duris ir vėl atsidūrė gatvėje. Pradėjo lynti. Fredmanas pasistatė apykaklę, perėjo skersai gatvės ir atsidūrė žalumynais apdengtoje aikštelėje. Atsisėdo ant suoluko ir mėgino sutvarkyti mintis savo taip sujauktuose smegenyse.

Pasidėjęs valandėlę, jis išgirdo vyrišką balsą. Apsidairė ir pamatė, kad balsas sklido iš telefonų buidelės. Ten stovėjo

kažkoks ponas ir kalbėjo telefonu. Linksma ir gelbstinti mintis mušė Fredmanui į galvą: kad taip ir jis imtų ir pasikambintų namo, pasikalbėtų su žmona ir paprašytų, kad ji nuliptų ir atidarytų duris, o tada jis kartu su ja įeitų į vidų. O visa tai, kas įvyko, kaž ar vertėtų pasakoti? Ne, ji tik išsigastų. Užtektų pasakyti, kad jis pamiršo raktą. Viskas tvarkinga.

Kai tik anas vyras pabaigė kalbėti, Fredmanas įžengė į būdelę. Paprasė numerio, susikrapštė po 10 oerų, įdėjo juos į apratą ir įtemptai bei nekantraudamas laukė atsiliepiant. Pagaliau atsiliepė. Tai buvo pati Fredmanienė. Konsulas susilaikė, kalbėjo ramiau, aiškiu ir be to kiek galima meilesniu tonu. Jis kalbėjo apie raktą nuo durų ir tuoj susilaukė žmonos atsakymo:

— Aš tuojau nulipsiu, Henrikel! mielas, palauk truputį, turiu ką nors ant pečių užsimesti.

Vos tik Fredmanienė padėjo trubelę, tuoj dingtelėjo jai į galvą naujoji durų iškaba. Visai netiko, kad Henrikas ją dabar pamatytų, tai sugadintų visą Kūčių siurpryzą. Proga dabar nebuvo jau taip patogi. Bet greit čiuo ji atsuktuvą, nusuko naująją iškabą ir vėl prisuko senąją. Viskas buvo papadaryta per kelias minutes, nes Fredmanienė jau buvo į-

Kai buvau Korėjoje

(Pabaiga)

Tauškė Tėd, pavydėdamas sužeistoms ir svajodamas, kaip būtų gera pakliūti į Japoniją. Ten daug merginų, gyvenimas kaip rojuje.

— Na, o jei tau taip, kaip Bill?

— Po velni! Ne! Kur jis gavo?

— Į galvą, mirtinai, — atsakiau.

Pepsis, nejudėdamas ir įsmeigęs akis į tamsą, kuždėjo poterius, meldėsi. Tėd norėjo kažką jo klausyti ir, pamatęs jį meldžiantis, pritūpė prie apakso krašto ir susimąstė.

Jaučiau, kaip kilo malda iš jo lūpų. Norėjau ir aš jungtis draugėn, bet nebuvo laiko. Žinojau, jog nuo manęs priklausė visos būrys. Aš turėjau galvoti, kaip išsaugoti jį, kaip pasitikti netikėtą ir staigų priešų antpuolį.

Nespėjau dar pats pamatyti, kaip jaučiasi būrio vyrai. Todėl pasikėlęs paplojau Tėd per petį ir išsokau iš apakso į tamsią naktį. Vėl manęs laukė didžiausi pavojai ir nuotykių.

Prisigūžęs bėgte bėgau, užkliudamas už krūmų ir virsdamas į sviedinių išraustas duobes.

Nežinau, kaip ilgai bėgiojau nuo vieno apakso prie kito, tikrindamas pozicijas. Visur radau vyrams pasirusius. Risi mane apipylė klausimais: ką darysime, kaip ilgai būsime ant šito savizudybės kalno. Staiga pasigirdo duslus minų garsai. Jie lėkė iš priešų kalnų. Netoliese pasigirdo sprogimai. Tai vienu metu jie visi priartėdavo prie mūsų apakso. Visur stugė krentą sviedinių ir mirtį nešančios škeveldros. Beliko tik lįsti į apakso gilumą ir laukti, kada mina užkris ant nugaros.

Apkase lindėjame trys. Jis buvo per mažas. Aš buvau nereikalingas. Vos tik aptilo, nėriau į tamsą. Sprogstant sviediniams, buvo galima siekti matyti. Išgirdęs, kaip priešas meta minas į minosvaidį, krisdavau ant žemės.

Aplinkui virė pragaras. Laimė, kad pradėjo šiek tiek švisti. Bet dar buvo sunku atskirti žmogų nuo medžio kermo, duobę nuo akmenų krūvos. Dažnai atrodė, kad tai kupstas, o buvo — duobė, ir aš įgrūdėdavau, kad net dantys subarskėdavo.

Nusivietus raketai plotą, pamčiau netoliese gulintį Pepsį prie kulkosvaidžio. Pasileidau bėgti. Davęs keletą suolių, paslydau ir virtau nuo slauto. Tuo tarpu sprogo sviedinių tuoj vietoj kur aš buvau, ir apipylė mane purvų ir akmenų kruša.

Smarkiai skaudėjo šonas ir dešinė koja. Atrodė, buvau gerokai atsimušęs į aštrios uolos kraštą.

— Po velniais, — pagalvoju, dabar gausiu, jei ne iš priešų, tai nuo savų, nes esu nuriedėjęs toli į priekį nuo savo pozicijų.

Emiau graibytis automato, bet jis, atrodė, buvo likęs tuoj vietoj, kur nuslydau nuo uolos. Besigraibydamas užčiuopau kažką minkštą. Be abejo, tai buvo lavonas, o gal dar gyvas priešas. Per kaktą ėmė bėgti šaltas prakaitas.

— Be abejo, čia yra dar užsislėpusių kinečių, — dingtelėjo mintis, — o aš, gražiausia, ginklo neturiu...

Nejučiomis truktelėjau kažkieno ranką. Ji lengvai man pasidavė. Nežinau, kaip ten atsitiko, bet staiga sušvitus sprogtančiam sviediniui, pamčiau, kad laikau kažkieno iki riešo nukirstą ranką. Dideli purvinai, krauju aptekę pirštai buvo išskęsti ir atrodė, lyg siektų mane.

Sgt. JUOZAS A. STARICENKA
(nuotrauka su juo g) (Korėjoje)

Nutrenkiau į šalį ir vėl prisiliejau prie žemės, nes vėl sviediniais užėję sprogo. Vėl skeveldrom lijo aplink.

— Kaip patekti į viršų? — galvoju.

Tyliai slinkau stačios uolos kraštu. Būdamas čia galėjau gauti nuo savųjų. Gerai žinojau, kad Pepsis spaudžia kulkosvaidį ir yra pasirusęs paleisti gal net visą apkabą šovinį į tą vietą, kur kas nors sujudės ir atrodys nesaugu. Galui gauti iš jo.

Kinai sustojo šaukė. Gal eis atakon, — galvoju. Bet jie mūsų nepuolė. Rytai ėmė švisti. Pažiūrėjau į laikrodį. Buvo penkta valanda. Tokiu laiku labai retai kada kinai puldavo.

Kalno viršuje pasigirdo juokas. Vyras lino iš duobių ir nedrąsiai žvalgėsi į šalį.

— Stok! Kas čia? — staiga

Sgt. J. A. Staricenka

yra gimęs 1925 m. lapkričio 28 d. Alytaus apskr., Merkinės valsč., Puvočių kaime pasienio policijos tarnautojų šeimoje. Užaugo ir mokslus ėjo Ukmergėje, vėliau Vilniuje.

1941 m. užėmus bolševikams Lietuvą, jo tėvas Kazys, pamotė Bronė ir brolis Vytautas, jaunesnis už jį, buvo išvežti į Sibirą. Juozas išliko, nes tuo metu mokėsi Vilniuje.

Vokiečių okupacijos metu tarnavo 14-tame Lietuvos Savisaugos Batalione ir kovėsi su bolševikais prie Smolensko, Pinko ir prie Stalingrado. Vėliau su batalionu pasitraukė į Vokietiją. Atėjusi Amerikos kariuomenė rado jį bedirbanti pas vieną ūkininką.

Siek tiek pagyvenęs stovykloje, įstojo į 8724 Lietuvos Darbo Kuopą ir joje išstarnavo 35 mėnesius, kol išvyko į Ameriką. 1949 m. rugsėjo 26 d. pasiekė šiuos krautus. Po metų jau buvo paimtas į Amerikos kariuomenę.

Po metų mėnesių apmokymo 1951 vasario pabaigoje jau buvo Korėjoje. Ten pateko į garsią 24-tą pestininkų diviziją.

Korėjų kovėsi iki praėjusių metų liepos 9 d., kada trečia kartą buvo labai sunkiai sužeistas. Iš karo lauko lėktuvu nuvežė į Japoniją, kur viena operacija sekė kita. Siek tiek pasveikęs, lėktuvu nugabeno į Havajus, į Honolulu miestą, kur išbuvo dvi savaites. Paskui oro keliu atgabeno į kariuomenės ligoninę Phoenixville, Pa. Ten išgulėjo ketvirtą mėnesį gipsu. Sirgdamas ir besigydydamas, jis parašė ir šiuos atsiminimus. Sgt. Juozas A. Staricenka yra ardomas visa eile pasiūlymų ženkliu: trim sužeidimo ženklais, bronzine žvaigžde, artimų kautynių ženklų, Jungtinių Valstybių medaliu, Korėjos karo medaliu, Japonijos okupacijos, pirmos klasės šaulio kitais. Pasveikęs jis bus išleistas vėl į civilinę gyvenimą.

išgąsdino mane staigus balsas. Pažinau. Tai buvo trečio skyriaus skyrininkas.

— Popierius, — atsakiau jam slaptazodžiu.

— Šlapias, — atsakė jis man.

— Joe, iš kru tu dabar? — pažino mane.

— Paslydau, na, ir nukritau priešui tiesiai į nagus, — atsakiau.

— Duok ranką.

Jis ištiesė man ranką ir užtraukė staciū uolos kraštu.

— Kur būrio vadas? — paklausiau vis už kraują ir viršū.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

— Jis tik ką praėjo į pirmą.

SOVIETŲ SPORTININKAI NEIŠPILDE PLANO

Sovietai užsispyrė būtinai paveržti iš visų kitų kraštų pasaulinius sporto rekordus. Šioms savo ambicijoms patenkinti jie nesigaili išmesti iš savo vergų darbo išpaustų didžiausių sumų. Maskvos ir Leningrado sporto mokyklų specialistai įsakyta imtis mokslinio tyrimo, kaip galima būtų pagerinti sportinius rekordus. Sporto reikalams Sovietai išlaidavo 1,200 įvairių sporto profesorių, docentų bei trenerių. Taip pat tiems sportininkams, kurie numatomi kandidatais į pasaulinius čempionus, ir komandoms, kurios skiriamos rungtis už pasaulinius rekordus, sudaromos specialios sąlygos pasiruošti.

Apie šiuo metu vykdomus bandymus, kaip būtų galima pakelti sportininkų pajėgumą, pranešama įdomių smulkmenų. Leningrado sporto institute stengiamasi pritaikyti vadina dviejų signalų sistemą, kuri trumpų nuotolių bėgikams leistų 2/10 sekundės pagreitinimą startą. O norėdami pagerinti savo šokių ir aukštį rezultatus, Sovietai nesigailėjo net didelių išlaidų ekspedicijai, kuri turėjo surasti ypatingai elastingą bambukų rūši šokimo ir aukštį kartims.

Maskvos ZDAK futbolo komandos treneris Arkadjevas švedų spaudai yra davęs pasikalbėjimą, kuriame papasakojo, kaip jo komanda ruošiasi rungtynėms. To pasiruošimo tvarka tokia:

Pirmadienį — lengvas darbas, greičio pratybos, bėgimai, maudymasis, masazas.

Antradienį — dvi valandos pratybių su sviediniu ir futbolo batais, panaudojant 75% pirmenybių rungtynių energijos.

GRAND RAPIDS, MICH.

Vasario 17 d. ALT Skyrus rengė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 34 metų suakties minėjimą. Įžanginį žodį pasakė ALT skyriaus pirm. W. Morris. Po jo kalbėjo kun. J. Burkus, savo kalboje žvelgdamas į šį mūsų tautai taip tragišką laiką, kaip į Dievo siųstą kančią - malonę, kurioje tauta apsisvalo, pažvelgia giliau ir susicementuoja, supratusi vienybės reiką. Tremtinių komiteto pirm. K. Stepšys pasakė turiningą kalbą, jos pabaigoje išreikšdamas tikrą viltį dėl greito mūsų tėvynės laisvės atgavimo. Msgr. J. Lipkus perskaitė J. E. Latvijos vysk. J. Rancans, reziduojančio mūsų mieste, pasveikinimą tautos šventės progą. Sveikino žodžiu vietos latvių ir ukrainiečių komitetų atstovai.

Meninė dalis buvo pradėta J. Lauciaus vaizdeliu "Paslaptinčioje zonoje", surežisuotu K. Stasiūno. Vaidino J. Puodžiūnienė, R. Trumpauskaitė, K. Stasiūnas, A. Puodžiūnas, J. Bartaska, R. Strolia ir K. Butkus. Tautinių šokių grupė, vedama J. Puodžiūnienės, J. Belinui palydint akordeonu, pasirodė trys tautinius šokus. Vietos vyrų tremtinių oktetas, vedamas A. Koveros, meistriškai atliko "Partizanų dainą", "Ko liudi, sesele", "Lietuva brangi" ir "Pajūriais-pamariais". Oktete dainuoja A. Kovera, K. Stasiūnas, R. Strolia, V. Matulis, A. Puodžiūnas, V. Lukoševičius, A. Maskoliūnas ir K. Butkus. Oktetui akompanuoja J. Belinis. Mišrusis parapijos choras, vedamas Amerikos lietuvių M. Salatienės, darniai atliko "Kai aš griebiau", "Tykiai, tykiai" ir "Apsaugok, Aukščiausias". Choras šį vakarą, kaip ir dienos šv. mišių metu, nežiūrint trumpo ruošimosi laiko, užsirekomendavo kaip bręstantis meninis vienetas, kuriam linkėtina ir toliau tobulintis ir plėsti savo repertuarą. Pertraukus metu ALT fondui surinkta \$138.28 aukų. Nors šiuo metu Grand Rapids siaučia bedarbių, tačiau atrodo, kad 350 dalyvių galėjo būti ir dosnesni.

Trečiadienį — lengvosios atletikos pratybos pagal dešimtkovos programą, kreipiant ypatingą dėmesį į bėgimą ir šokią.

Ketvirtadienį — pratybinis žaidimas su stiprių priešininku, surištas su sviedinio pratimais ir taktikos pamoka.

Penktadienį — lengvesnės pratybos su gimnastikos batais ir technikos bei taktikos pamoka.

Šeštadienį — tik lengvas darbas kaip ir pirmadienį.

Kaip iš šios Arkadjevo informacijos matyti, Sovietų sportininkai iš tikro nebėra sporto mėgėjai, bet profesionalai ir tokie pat amatininkai, kaip cirko akrobatai. Dėl to visai pagrįstai kitų kraštų sportininkai kelia balsą, kad jie į sporto mėgėjų varžybas nebūtų priimami, nes tai draudžia tarptautinės sporto taisyklės.

Vis dėlto ir šitaip dalyką tvarkant, Sovietų sportininkai neįstengia įvykdyti jiems nustatyto metinio sporto plano. (Ir toks yra — be plano Sovietuose nė nusiūdaudė niekas nenuščiando!) Sporto reikalams skiriamas laikraštis "Sovietų Sportas" neseniai smarkiai išbarė sovietinių sportininkų už to plano neišpildymą. "Partija ir vyriausybė" — rašo laikraštis — šiais metais (1951) buvo nustačiusi rusų sportininkams tikslą laimėti pasaulinį rekordą ir pasaulinį varžybas visose svarbiosiose sporto šakose. Bet metai jau baigiasi, ir dar ne visi pasauliniai rekordai mūsų rankose. Tai rodo, kad sportininkų pastangos pasiekti rekordų yra nepakankamos ir kad jie labai nusikalto tėvynei, kuri sudaro jiems visas galimybes nepaliaujamai pažangai.

New Yorke suruošoj buv parodoj buvo parodoma, kiek jos apdaraus kaustuja amerikietei ir Sovietu materiai. Iš buv. JAV ambasadoriaus Maskvoj A. Nirk žmonos pateiktų duomenų rusai jos apdaraus nuo 200% ligi 600% kaustuja brangiau kaip amerikietei.

CINCINNATI, OHIO

Šis gražus Ohio slėnio miestas nėra mėgiamas buvusių DP ir taip pat senųjų lietuvių išsiviečių, nes čia nėra jokios sunkiosios pramonės ir dėl to gėrų uždarbių. Bet visgi čia yra radę prieglaudą kelios dešimtys senesniųjų lietuvių ir pora dešimtų naujųjų. Visa lietuviškoji veikla ribojasi vietos Vyčių kuopos veikimu.

Vyčių pastangomis, vasario 17 d., Fenwick klube buvo sukurta Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo minėjimas. Dienos reikšmę trumpai apibūdino J. Maezer, vyčių kuopos pirmininkas, angliskai, ir dr. kun. J. Maknys lietuviškai. Svarbiausią programos dalį sudarė filmo-vaizdai iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Šių filmų parodymas buvo labai vertingas, nes senesnieji ir čia gimusieji lietuviai, sudarę čia daugumą, pamatė, kad Nepriklausoma Lietuva darė didelių žingsnių civilizacijos ir kultūros keliu ir kad nėra reikalo gėdintis save lietuviu vadinti. Vietos latvių kolonija atsiuntė pasveikinimą raštu. Konservatorijos studentė M. Kurtinitis pagiedojo porą giesmių. Minėjanam svečių atsilankė net iš Daytono ir taip pat vietos kitataučiai: lenkai, vokiečiai ir kiti.

Visa vietinė spauda yra palanki DP ir taip pat lietuvių reikalams. Dienraščiai "The Cincinnati Enquirer" ir "Time Stars" ir diecezijos savaitraštis "The Catholic Telegraph-Register" patalpino Cincinnati majo-ro Rich paskelbimą vasario 16 d. "Lithuanian Day", taip pat paaiškindami tos dienos reikšmę lietuviams ir paduodami dinėjimo programą. Pastarieji du

laikraščiai šale skelbimo įsidėjo ir lietuviškus tautiniais rūbais apsirengusius atvaizdus.

Sausio mėn. L. vyčiai surinko 126 svarus rūbų ir pasiuntė Balfui. Rengiamasi piniginio vajeaus pravedimui.

DAYTON, OHIO

Daytoniečiai Vasario 16-ją paminėjo tą pačią gražią parapijos salę, susirinkus dienai būriui vietos lietuvių. Puikią kalbą pasakė svečias iš Cleveland, Ohio, prof. Ig. Malinauskas, išryškindamas lietuvių dvasios turtus ir ragindamas visus remti visomis išgalėmis Lietuvos vadavimą darbą. Meninėje programėlėje reikėsi jaunieji, pašokdami tautinių šokių bei atlikdami trumpas lietuvių muzikos dalykėlius. Porą lietuviškų dainų solo padainavo F. Ambrose, o kitas dvi-tris jo dukterys. Paminu parodė V. Raštikis. Trejetą lietuviškų eilėraščių padeklamavo jauniosios Daytono lietuviškos, Paminėjimui vadovavo kun. V. Katarskis. Parinkta aukų Lietuvos vadavimo darbu.

Kun. V. Katarskis skaitė vietos katalikų Resurrection parapijos šv. Vardo draugijos kariam paskaitą apie komunizmą ir jojo terorą už geležinės uždangos. Po paskaitos buvo atšakinėjama į paklausimus.

Lietuvos Vyčių organizacijos suvažiavimui ruošti Dayton, kuris įvyks rugsėjo mėnesį, specialiai sudarytas komitetas jau darbą pradėjo. Komitetui vadovauja P. Gudelis. Vasario mėn. pabaigoje komitetas turės pasitarimą su Vyčių Centro pirm. Al Wesley, kuris, vykdamas į Chicago, žada sustoti Daytonė.

Joniskėnas.

MOKSLO IR TECHNIKOS NAUJIENOS

MIRĖ "HOMO HEIDELBERGENSIS" ATRADEJAS

Heidelberge mirė, sulaukęs 97 m. amžiaus, prof. D. Hartmann, kuris 1907 m. Vokietijoje, Grafenrain prie Mauer, aptiko seniausius Europoje žmogaus pėdsakus. Ten buvo iškastas žandikaulis, kurio savininkas, vėliau pavadintas Homo Heidelbergensis, gyvenęs prieš 500,000 metų. Šiuo metu tasai žandikaulis yra laikomas Heidelbergo universitete ir yra viena didžiausių šio universiteto turimų reikenybių. Kaip šio žandikaulio radimo vietoj padaryti kasinėjimai rodo, Homo Heidelbergensis gyveno greta hipopotamų, pirmykščių dramblių, liūtų ir raganosių. Bet šalia jų jau būta toje srityje ir šiaurinių gyvulių — briedžių, elnių, stirnų ir lokių. Kasinėnių buvo ten rasta vis šių gyvulių kaulų likučių.

MENULIS KELIA TEISINŲ KLAUSIMŲ

Jungt. Tautų bendrųjų teisės klausimų skyriaus direktorius O. Schachter nurodo, jog galimas dalykas, kad netrukus Jungt. Tautos turės spręsti klausimą, kam priklauso mėnulio. Anglų Tarptautinė Sąjunga iškėlė, kad ateityje, pradėjus tarptautines keliones, keleviai, išskridę iš Žemės atmosferos, teisiniu atžvilgiu atsidurs tikra prasme "niekieno žemėje", jei ligi to laiko nebus sukurta atitinkami teisiniai nuostatai. Iš to gali kilti įvairių sunkumų ir nesupratimų. Schachter nuomone, tarptautinei erdvei turėtų būti taikomi tarptautiniai jūros susisiekimo nuostatai. "Karo gi atveju erdvė už Žemės atmosferos ribų turėtų būti draudžiama įtraukti į karo veiksmus.

Čikagoje kilusio gaisro metu, kur du asmenys buvo, namo gyventojai gelbstisi nuo ugnies. Kairėje matome gaisrininką, kuris labai sunkiomis sąlygomis išgelbėjo degančiam name likusį kūdikį.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

Didingas Vasario 16-sios minėjimas

• Alb. Ivanuskas, žinomas Chicago prekybininku sūnus, vasario 10 d. De Paul universitete baigė prekybos administracijos mokslus ir gavo magistro laipsnį.

J. Grybauskas vadovaujamas Cicero St. Anthony Ass. bankas yra grynai lietuviška įstaiga, kuri tarpsta ir auga ir gražiai reprezentuojasi svetimtaučiu akyse. Be lietuvių banko direktorių čia dirba ir nauja kuriai lietuviai. Banko operacijų salė ir direktorių kabinetai papuošti dailininko J. Pautieniaus pieštais paveikslais.

Lietuvos Laisvinimo reikalams chiegičiai praeitais metais sudėjo \$10,780.08. Šių metų vajuje Chicago kvota yra \$25,000. Vasario 16 minėjimo proga surinkta aukų per \$6,000.

Jonas Česna, jau tremtyje pasizymėjęs lietuvių kultūros reikalu, ypač spaudos rėmimu, dabar iš Chicago persikėlęs į St. Charle, Ill., daug padeda Lietuvių giminaičiams Diepholze, rinkdamas aukas, ar kitaip.

Dail. Miko Šileikio trys paveikslai išstatyti Wilmette, Ill., knygyno suruoštoje meno parodoje. Šioje parodoje dalyvauja nedidelis būrelis kvietusių dailininkų. Šileikis taip pat dalyvauja 28-toj metų Indijanos dailininkų Hoosier Salon parodoje. Jis yra minimas d-kų s-gos narys.

K. Sėsnulevičius - Micėla, Lietuvoje buvęs banko tarnautoju, miškininku ir bitininku, dabar gyvena Chicagoje ir tautosakos rinkėjams suteikia begalės tautosakinės medžiagos, vasario mėn. 17 d. sulaukė 80 metų.

Muz. Bronius Jonušas apsi- gyvenęs Chicagoje stengiasi sudaryti vyrų chorą.

• Vaclovo Birškos straipsnis apie vėsk. Motiejų Valančių, ešes praeitų metų "Aiduo- se", išleidžiamas atskira knyga. Leidžia pats "Aidų" žurnalas.

Lietuvos Nepriklausomybės šventė čia buvo tikrai didingai ir gražiai atšvęsta. Visose lietuvių bažnyčiose buvo atlaikyti iškilmingos pamaldos už Lietuvą ir pasakyta pritaikinti pamokslai. Taip pat buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams.

Minėjimas salėje pradėtas invokacijos malda, kurią atkalbėjo kun. V. Martusevičius. Jungtiniai Dainos ir Ansamblio chorai vadov. Norkaus ir L. Kaulinio sugiedojo Marija, Marija ir JAV ir Lietuvos himnus. Minėjimas dalyvavo ir sveikinimo kalbas pasakė latvių, estų, ukrainiečių ir kazokų atstovai.

Kongreso atstovas W. J. Green, jr., labai teisingai pareiškė, kad garbinga ir kultūringa lietuvių tauta negali žūti. Jis gražiai palygino dabartinę Lietuvos kančias su jo protėvių šalies Airijos laisvės kovomis. Po jos kalbos buvo priimta atitinkama rezoliucija ir pasiūta JAV vyriausybei ir Jungtinėms Tautoms.

Pagrindinę kalbą pasakė prel. J. Balkūnas. Jo įkvėpti ir realiai kalba sukėlė dideles ovacijas. Prelato nenuilstamas kiekviena proga teisingas Lietuvos reikalų gynimas šį kartą buvo ypatingai pabrėžtas. Todėl klausytojai ilgai jo žodžius atsimins.

Liet. Bendruomenės įkūrimo aktas apvainikavo visą programą ir ilgesnį bendrą lietuviškosios visuomenės veikimą. Po akto pasirašė beveik visi minėjimo dalyviai.

Minėjimo metu aukų Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta daugiau kaip 2,000 dol. Minėjime dalyje buvo parodytas vaizdelis, kurį parengė A. Gaigalas. Gražios dekoracijos ir drabužiai vaizdeliui pridavė daug gyvumo.

Kalbės Atliec. "Laisvas Pasaulis kalba" programa bus kovo 31 d., Benjamin Franklin Hotel. Svarbiausiu kalbėtoju atvyksta iš Anglijos Clement R. Attlee. Šalia jo bus garsūs

kalbėtojų iš viso pasaulio kontinentų — iš Afrikos kalbės Nnamdi Azikiwe. Programą rengia Philadelphia Fellowship Commission, kurios tikslas ugdyti sugyvenimą tarp visų žmonių, nežiūrint jų rasės, religijos ar tautos.

Padarė operaciją. Vasario 19 d. staiga susirgo vytiš Jonas Podziūnas, 1320 S. 4th St. Tuoj buvo nugabentas į Šv. Agnės ligoninę, kur padaryta apendicito operacija. Jaunuolis jau sveiksta.

Kun. V. Budreckas ir kun. B. Liubauskas lankėsi Philadelphiajį pas savo pažįstamus.

Mirė Morta Zupkauskienė, vasario 19 d., gyv. 306 Earp St. Palaidota vasario 23 d. šv. Kryžiaus kapinėse. Velionė paliko vyrą ir vaikus.

Aplankė arkivyskupas. Vasario 19 rytą netikėtai šv. Kazimiero parapiją aplankė naujasis arkivyskupas J. O'Hara. Jis susipažino su parapijos, bažnyčios ir mokyklos būkle.

Norwood, Mass.

Vasario 16-sios minėjimas

Sekmadienį, vasario 17 d., ALRK Federacijos 10-tas skyrius suruošė Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą. Šv. Jurgio parapij. klebonas kun. F. E. Norbutas 9 val. atlaikė iškilmingas pamaldas už Lietuvą, o kun. P. A. Šakalys pasakė šventę pritaikintą pamokslą.

3.00 val. p.p. parapijos sveitinė įvyko minėjimo programa. Federacijos skyriaus pirm. V. J. Kudirka pradėjo minėjimą ir trumpai priminė jo tikslą. Klebonas kun. F. E. Norbutas atkalbėjo maldą ir visi sugiedojo Amerikos himną. Kalbas pasakė kun. F. E. Norbutas, A. Tumas, ir kun. V. Martinkus, iš Statersville, R. I.

Meninėje dalyje buvo suvaidintas scenos vaizdelis — "Bolševikų areštai Lietuvoje." Tautinių šokių grupė, vad. V. Tumienienė ir A. Kriaučiūnienė, pašoko tautinių šokių ir pasakė eilių. Šv. Cecilijos chorai ir vyrų kvartetas, vad. V. Kamanauškas, padainavo liaudies dainų. Programa baigta giesme Marija, Marija ir Lietuvos himnu. Aukų surinkta \$91.75.

Worcester, Mass.

Vasario 16 iškilmės

Lietuvos Nepriklausomybės suaktuvių iškilmes Aušros Vartų parapija atšventė 17 vasario.

11 val. išklaušė šv. mišių, per kurias Lietuvos operos solistas p. Nauragis pagiedojo "Tėve mūsų" "Maldą už Tėvynę." Ne tik per šias, bet ir visas šio sekmadienio šv. mišias pamokslininkai gražiai paminėjo Lietuvą ir jos vargus, ragindami prašyti Visagali pagalbos.

4 val. po pietų parapijos salėje įvyko suaktuvių paminėjimas. Atidarymo kalbą pasakė ir maldą atkalbėjo kleb. kun. K. Vasyš. Paskaitą skaitė Alb. Gražulis.

Meninėje programos dalyje mišrus choras, vad. Z. Snarskio, padainavo 5 dainas. Mrs. Šimkus klausytojus gražiai nutiekė, padainuodama dvi tautines dainas; jai fortepianu pritarė muz. V. Burdulis. 8 mergaitės, vad. Iz. Savickaitės, gražiai pašoko 4 tautinius šokus. Leopoldas Jakubauskas ryškiai padeklamavo B. Brazdžionio "Taiką". Eilėraščių dar padeklamavo Ald. Račkauskaitė, Natallija ir Janina Vizbaraitės. Pabaigai labai tiko Mirgos Jasutytės gražiai padeklamuotas eilėraščių "Aušros Vartų Marijai."

CLEVELAND, OHIO

Lietuvos vyčiai, ateitininkai ir skautai kovo 2 d. (sekmadienį) rengia bendrą šv. Kazimiero minėjimą šia programa: 10 val. pamaldos nauj. parapijos bažnyčioje, po pamaldų uždari pusryčiai lietuvių klube ir 5.30 val. vieša akademija lietuvių salėje su paskaita ir menine dailimi, kurią atliks Čiurlionio ansamblio vyrų chorai, vadovaujamas muz. Alf. Mikulskio, pamaldas ir akademiją maloniai prašoma atsilankyti lietuvių visuomenė.

Šv. Jono kolegijos vadovybė atspirė Lietuvos universiteto 30 metų sukakties minėjimo rengėjus dėl neatidarymo laiku salės durų ir dėl to nieko nemė už pačią salę.

Ateitininkų sėdraugių metinis susirinkimas įvyko vasario 24 d. lietuvių salėje. Apyskaitinį pranešimą padarė valdybos pirm. B. Brizgys: surengtas literatūros ir meno vakaras, Kristaus Karaliaus šventės minėjimas, kartu su kitomis organizacijomis Mindaugo krikšto minėjimas, suorganizuotas susitikimas su Detroito ateitininkais, padaryta išvyka, piknikas, sušaukti 7 narių susirinkimai, padaryta 12 valdybos posėdžių ir t.t. Ateitininkams labai aktyviai teko rūpintis ir lietuviško švietimo reikalu.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė B. Grauzinis.

Susirinkimas valdybai ir kontr. komisijai už veiklą pareiškė padėką.

Į naują valdybą išrinkti: P. Gruodis, V. Palubinskas, J. Damašius, H. Idzelevičius ir P. Stravinskas; į kontr. komisiją — B. Grauzinis, P. Tamulionis ir J. Žilionis. Taip pat buvo išrinkti delegatai ir į Alto Clevelando skyrių: Ig. Malinauskas, B. Grauzinis ir B. Brizgys.

Susirinkime buvo pareiškėtas pasitenkinimas, kad 64 ateitininkai organizuoti Tautos Fondui Nepriklausomybės šventės proga sudėjo 1026 dolerius ir davė tinkamą atsakymą tiems, kurie savo laikrašty kalba apie "Lietuvos kelią", o sabotoja aukų rinkimą kovai dėl Tautos laisvės. Nutarta aukų rinkimo akciją plėsti.

Pranešta, kad susitarta su Chicago Dainavos ansambliu dėl jo koncerto Clevelande. Koncertas turėtų įvykti gegužės vidury.

Susirinkimui pirmininkavo S. Laniauskas, sekretoriavo R. Cepulienė.

Ateitininkų moksleivių kuopa vasario 20 d. susirinkime išrinko naują valdybą: J. Vyšniauskas — pirm., A. Barzdukaitė — vicepirm., A. Barzdukas — sek., R. Apanavičius — išdin., V. Kasperavičiūtė — soc. reikalų vadovė.

Kuopa šiuo metu turi 25 narius ir veikia pasidalinusi būreliais — vienas mergaičių ir du berniukų (vyr. ir jaun.).

Lietuvių Kalbos Draugijos skyriaus susirinkimas šaukiamas kovo 9 d. 11.30 val. lietuvių salėje.

Baisi nelaimė

Vasario 21 d. pavakare viename Worcesterio apleistame name rastas pakartas ar pasikores P. Trumpaitis, 11 metų berniukas. Jis buvo cowboy'aus uniformoj, rankos surištos užpakaly, šalia pamestas lagaminas, ant kurio, matyti, pasilypėta. Iš viso ko atrodo, kad berniuką bežaisdami netyčiomis pakorė kiti "cowboy'jai". Nelaimingai žuvęs berniukas gyveno pas savo dėdę, nes jo tėvai yra išsiskyrę ir gyvena kituose miestuose.

Vyskupas vadovaus rekolekcijoms

Rekolekcijos lietuviškai Aušros Vartų parapijoje prasidės kovo 18 d. ir baigsis kovo 23 d. Rekolekcijoms vadovaus vysk. V. Brizgys. Taigi šiemet parapijiečiai turės tikrai retos progos pasiklausyti vyskupo vadovaujamų rekolekcijų.

K. M.

vių salėje. Darbų tvarkoj — dr. Pr. Skardžiaus pranešimas apie lietuvių asmenvardžius ir svarbūs einamieji reikalai. Kviečiami atvykti ne tik nariai, bet ir visi kalbos klausimais besidomij.

"Aidų" žurnalo vakaras, surengtas vasario 10 d., davė 253 dol. gryno pelno. Pinigai išsiųsti administracijai.

Trumpos žinios:

— Rūtos teatras kovo 23 d. kartoja vaidinimą "Burtininko pinklėse."

— Kultūrinių Darželių Draugijos narių metinis susirinkimas įvyko vasario 27 d. lietuvių salėje.

— Lankėsi dail. L. Vilimas, gyvenęs Rochester, N. Y.

— Pasitraukus B. Gaidžiūnui, Tautinės Sąjungos skyriaus valdybos pirmininku išrinktas J. Smetona.

— Tautinės Sąjungos skyriaus vasario 24 d. lietuvių salėje surengė kaukių balių... su trimis kaukėmis.

— Tautinių korporacijų sambūris vasario 23 d. surengė Užgavėnių blynus.

A. V.

Pittsburgh, Pa.

Pranciškietės minėjo Lietuvos Nepriklausomybę šventę

Vasario 21 d. šv. Pranciškaus Akademijoje puošnioje salėje įvyko iškilmingas Lietuvos Nepriklausomybės 34-tos sukakties paminėjimas. Akademijos studentės lietuviškos, vadovaujamos seselės Leonos, išpildė programą.

A. Augustaitytė, tremtinė našlaitė, trumpai nupasakojo garbinguosius lietuvių tautos žygius ir jos gražiosios tautinės papročių. Meninėje dalyje buvo dainų ir deklamacijų montažas: "Lietuva veržijos pantiuose", tautiniai šokiai ir gražūs vaizdelis "Vėliavos plastika." Programa baigta Lietuvos himnu.

A. Paulauskas, iš Homestead, Pa., mirė vasario 18 d.

A. Jankauskas, iš Bradock, a., mirė vasario 19 d.

Metinis radijo banketas

Jaunųjų Lietuvių D-jos trečiasis metinis banketas įvyko vasario 24 d. Lietuvių Piliiečių salėje, iš kurios buvo transliuojama oro bangomis meninė programos dalis, kurią išpildė Clevelando vyrų orkestras, vad. J. Kazėno. Labai palinksmino publiką Clevelando "Linksmieji broliai." Akompanavo G. Klimaitė. Radijo vedėjai buvo V. Jucevičius ir E. Alesius.

Po meninės dalies visi dalyviai buvo pakviesti vakarienės. Prie skanių valgių, vadovaujant V. Jucevičiui, kalbas pasakė slovakių radijo vedėjas P. Cazi-mir, italų T. Ortello, lenkų C. Jakausky, ir miesto valdybos pirm. T. Gallagher. Po vakarienės Clevelando vyrų orkestras dar padainavo keletą dainų.

Lankėsi Pittsburghe vasario 23 d. H. Maciauskas, buvęs Lietuvių Žinių linotipininkas.

J. Vaktaras iš Esplen palaidotas vasario 25 d.

M. B.

VASARIO 16 LINDENE, N. J.

Vasario 16-tos vakare Lindeno ir apylinkės lietuvių minėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

Kun. P. Totoraitis po invokacijos savo kalboje pabrėžė, kad ne tie valdys būsimąją Lietuvą, kurie dabar pešai dėl tariamos valdžios, bet tie, kurie sugrįš kovoję iš miškų. Putytė vaizdžiai nušvietė lietuvių vestą ir vedamą laisvės kovą. Ji skatino visus jungtis ton kovon. Balso reikalų vedėjas P. Minkūnas savo kalboje pasidalino įspūdžiais susitikimo su naujaisiais bėgliais — žvejais. Latvių tautos atstovas Sprengmanis sveikino lietuvių šventės progą ir priminė bendrą lietuvių ir latvių kovą su priešais

K. M.

Pittsburgh, Pa., gyventojas W. Overmeier vėliai vėrė keptuvėje savo keptamą blyną. Blynų keptiną varijose Overmeier laimėjo pirmą vietą.

PATERSON, N. J.

Gražiai paminėta Nepriklausomybės sukaktis

Vasario 17 d. Patersono Lietuvių kolonija gražiai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį.

Minėjimas buvo pradėtas rytą pamaldomis už kenciančią Lietuvą ir už kovojančius ir žuvusius už Lietuvos laisvę. Pamaldas atlaikė ir gražų, turiningą pamokslą pasakė kun. V. Demikis.

3 val. p.p. Washington Hall įvyko iškilmingas susirinkimas su sveikinimais, kalbomis ir koncertu.

Minėjimas buvo pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais.

Minėjimą pagerbė savo atsilankymu kongresmanas Gordon Canfield ir Passaic County Clerk Floyd Jones. Lietuviai tremtiniai įteikė abiem T. Pranciškonių išleistą V. Augustino Lietuvos vaizdų albumą su atitinkamais įrašais.

Abu svečiai savo sveikinimo kalbose labai nuostabiai reišė padėką už dovanas.

Ypač gražią kalbą pasakė kongresmanas G. Canfield. Jis reišė užuojautą kenciančiai lietuvių tautai, žadindamas visų viltį, kad lietuvių tautos kančios pasibaigsiančios, nes Amerika esanti viskam pasiruošusi.

Žodžių sveikino dar ir šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Kinta, primindamas dabartines Lietuvos kančias ir reikalą išlaikyti gyvą lietuvių dvasią čia išeivijoje, nurodymas kaip svarbiausią priemonę išlaikyti kalbą ir lietuviškus papročius, kartu apgailestaudamas, kad iš apie 200 parapijos vaikų šeštadieninę mokyklą telanko tik apie 20 vaikų.

Raštu buvo gautas sveikinimas iš Estų liuteronų parapijos.

Pagrindinius kalbėtojus buvo T. Žiuraitis, O. P. ir K. Bielinis.

Po kalbų buvo priimtos atitinkamos rezoliucijos Lietuvos laisvės ir genocido konvencijos reikalui, kurios nutarta, pasijusių prez. Trumanui, valst. sekretoriui D. Achesonui ir kongresmanams. Priimtos rezoliucijos ir Viliui bei Altui.

Koncertinę dalį išpildė solistė R. Mainelytė, akompanuo-

praeityje ir dabar vykstanti kraštuose rezisencijų vieningumą.

Meninę minėjimo dalį išpildė muz. J. Čižausko vadovaujamas lindeniečių chorai ir šeštadieninės mokyklėlės vaikučiai. Publikai patiko Amerikos lietuvių G. Cemaskaitės deklamacija. Solistai O. Zubavičienė ir M. Razgaitis padainavo keletą dainų.

Buvo priimtos reikšmingos rezoliucijos genocido reikalui ir pasiūstos prez. Trumanui, valstybės sekr. D. Achesonui, New Jersey valst. gubernatoriui, senatoriams ir kongresmanams.

Minėjimo metu aukų surinkta \$170.75.

J. Pr.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

WESX — 1230 KILOCYCLES, SALEM, MASS.

Kiekvieną šeštadienį 11 valandą ryto transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway Sout Boston 27, Mass.
Telefonai: South Boston 8-6608 arba Norwood 7-1449

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SESTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. — WWRL 1600 kc
GYVUOJA PER 15 METU

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t.t. Vestuvės puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
Direktorius Muzikos Dir. Prancišimų Dir.

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SESTADIENIAIS
4:45
5:30
STOTIS
WEVD
1530K 107.5M
JACK J. STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL.
WAVERLY
6-3325

Miami, Fla.

Vasario 16-ajos minėjimas

saulėtoje Floridos sostinėje, Miami, kur šiuo metu yra nemažas būrys atostogaujančių lietuvių, kartu su čia seniau gyvenančiais lietuviais buvo su-ruoštas vasario 15 d., 7.30 val. P. Benevolent Association sve-tainėje. Anglų kalba paskaita skaitė T. Kelly ir ragino lie-tuvius ryžtingai kovoti už savo tautos išlaisvinimą.

Kan. prof. J. Končius, Balfo pirmininkas, savo kalboje pa-brėžė šiuos svarbesniusios da-lykus: kiekvienas lietuvis pri-valo mylėti savo tėvų kalbą, ieškoti gerų draugų amerikie-čių tarpe, būti galingas savo vargstantiems broliams ir uo-liai dirbti Lietuvos laisvinimo darbą.

Susirinkusieji Lietuvos laisvi- nimo reikalams suaukojo \$505.00.

Meninėje minėjimo dalyje Lietuvos operos solistė A. Dambrauskaitė, muz. P. Ste- vens - Steponavičius ir jo va- dovaujamas choras padainavo lietuviškų dainų. Akomp. M. Tallat-Kelpša.

Vasario 17 d. 12 val. Corpus Christi bažnyčioje buvo iškil- mingos pamaldos už Lietuvą. Pamaldas laikė kun. A. Tamo- liūnas, pamokslą pasakė Tėvas J. Cunningham, CSP. Per pa- maldas giedojo Liet. op. sol. A. Dambrauskaitė ir P. Steponavi- čiaus vadovaujamas choras.

Samata

ŠACHMATAI

— Veda K. Merkis —

1952 m. Chicago šachmatų pi- menybė, kuriose Povilas Tautvai- sga pernai laimėjo Chicago nuga- lėtojo vardą, davė Tautvaišai naują tašką, kai jis laimėjo prieš Dahl- strom, buv. Transmississippi meist- ri.

Sios pirmenybės labai stiprios su- dėtės. Po pirmųjų dviejų ratų nebe- liko nė vieno, išskyrus mūsų meist- rį Tautvaišą, kuris būtų nepraradęs pusės, ar daugiau. Sekančiam rate Tautvaiša susitinka su pačiu stipriuoju jo varžovu Alb. Sandrin, 1949 m. JAV open pirmenybių nuga- lėtoju.

Antro rato pasekmės: Tautvaiša- Dahlstrom 1-0, Albert-Angelo San- drinai lygiomis, V. Tums-Davidson ir J. Tums-Berg taipogi lygiomis, Ru- delis-Cohen 0-1, Turiansky-Nedved nu- traukia Turiansko persvarą. Ned- ved-Berg atidėta partija baigė ly- giomis.

Pirmenybių padėtis po 2 ratų: Tautvaiša 2 taškai, Ang. Sandrin ir Davidson po 1½, tiek pat turės Tu- riansky, Alb. Sandrin, Cohen, Berg ir latvis Rudelis po 1 tašką.

Bostoniškiai įveikė Harvardo Uni- versitetą. Metropolitan lygos run- gtynėse Bostono lietuviai laimėjo prieš pastarųjų dviejų metų Bostono meistri — Harvardo Universitetą 4½-½. Rungtinių pasekmės: Mer- kis-Dreyfus 1-0, Starinskas-Freimer 1-0, Keturakis-Calhmer 1-0, Kon- tautas - Seabrook ½-½, Karsokas- Ravel 1-0.

Rungtynės su Lynn klubu, įverti- nus atidėtas Merkio ir Starinsko partijas, baigėsi 3-2 lietuvių naudai. Pasekmės: Merkis-Heising ½-½, Starinskas-Pike 1-0, Keturakis-Per- kins 0-1, Kontautas-Brown ½-½, Karsokas-Gillen 1-0.

Šiame laimėjo prieš Palmerį, 1951 Golden Knights turnyre, skelbia

Chess Review, sausio nr., o The Chess Correspondent, vasario nr. praneša apie Merkio laimėjimą prieš Dr. Cash, 1951 Grand National turnyre.

Julius Stanfildis sulaušė lygiom did- meistrio S. Reshevsky simultane, kuris įvyko Clevelande. Reshevsky laimėjo 4 lygiomis baigė 4 ir pralai- mėjo 1. Pravartu priminti, kad J. Stanfildis netaip seniai laimėjo si- multane prieš Ohio meistri Ernest Wyman.

Massachusetts State Chess Assn metinis suvažiavimas išrinko vėl Rob. Redy MSCA pirmininku. Nuo Bostono lietuvių šachm. klubo suva- žiavimo dalyvavo klubo pirm. K. Merkis.

Bostono tarpklubinės žaidimo vary- bės. Boylston Chess klube, balandžio 20 d. įvykį tarpklubinis žaidimo tur- nyras. Dalyvavo 6 Bostono klubai: Boylston, Harvard College, Cam- bridge, Newton, Quincy ir lietuvių.

Chicago Perkinas vasario 24 d. turėjo šachmatų meistrio P. Taut- vaišos ir futbolininko K. Baltramo- naičio pegerbimą, specialiai pareng- tam jų garbei pobūvy.

Vladis Mikėnas išleido okupuotoj Lietuvoj naują šachmatų vadovėlį "Šachmatų lošimo pagrindai." So- vietų šachmatų spaudoje tilpo Vist- necko platus komentaras apie tą knygą.

SPORTAS PASAULYJE

Fort Dearborn įvykusiame Novice stalo teniso turnyre dalyvavo Chica- gos lietuvių sporto klubas Gintaras. Pirmą vietą moterų grupėje išisko- vojo O. Blandytė, vyrų grupėje an- trą vietą laimėjo A. Avizienis. Miš- riam dvejetaini O. Blandytė ir R. Ze- maitis laimėjo pirmą vietą, o vyrų dvejetaini A. Avizienis ir J. Soliūnas antrą vietą. LSK Gintaras laimėjo ir komandinės varžybas surinkdamas daugiausiai taškų.

Sharon Koehnke, Illinois, vyksta į Londoną, kur dalyvavo D. Britani- jos stalo teniso pirmenybėse. Jos bus pradedamos kovo 25-29 d.d. Ko- chnke yra tik 16 m., bet ji šiuo me- tu jau yra Amerikos stalo teniso meistri.

Zymis Frank Sedgman iš Aus- tralijos laimėjo Azijos teniso pime- nybės finale nugalėdamas Tony Mottram iš Anglijos per 3 setus. Doris Hart iš Floridos laimėjo I vietą moterų grupėje nugalėdama Shirley Fry iš Ohio, su kuria Hart dabar važinėja po pasaulį. Mišrų dvejetainį laimėjo Hart ir Sedgman finale nu- galėję Fry ir S. Clark iš Los Ange- les per 2 setus.

Pietų Afrikoje tarpvalstybinėse rug- by rungtynėse po karo dar nė karta nepraėjimo. Vasario 16 afrikiečiai viešėjo Paryžiuje ir Colombes sta- dione įvykusiose rungtynėse nuga- lėjo Prancūzijos rinktinę 25:3.

Madison Square Garden vykstan- čiose ilgvosios atletikos varžybose yra pasiekta naujų pasaulinių rekor- dų. Don Gehrmann iš Wisconsin va- vasario 16 d. 1000 yardų nubėgė per 2:08.2 tuo pagerindamas iki šiol bu- vusį rekordą 6.6 sek. Savaitę vėliau Fred Wilt iš New Yorko 2 mylias nubėgė per 8:50.7, ir tuo pagerino pasaulinį rekordą (2 mylių bėgima saulėje) 6.3 sek.

Duquesne universitetas praeitą seštatadienį pralaimėjo krepšinio rungtynes prieš Villanova 62:64. Tai buvo paskutinė komanda, kuri iki šiol išlaikė be pralaimėjimo per šį sezoną.

P. V.

Laikinis JAV-bių ir Kanados Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas, įgaliotas JAV-bių ir Ka- nados lietuvių sporto klubų atstovų susirinkimo, įvykusio 1951 m. spalio 28 d., Toronto, šaukia JAV-bių ir Kanados lietuvių sporto klubų atsto- vų ir sporto darbuotojų suvažiavi- mą, kuris įvyks š. m. balandžio mė- nės, Chicagoje. Tikslu suvažiavimo data bus netrukus paskelbta spa- udoje. Visais suvažiavimo reikalais prašome kreiptis į Alg. Bielsky, 770 E. 91st St., Cleveland 8, Ohio.

PADEKA

Lietuvių ir sportiška padėka reikiame Kreivenienai, Gudelienei, Juknienai, Grauzinytei, Verselytei, Kreiveniui, Bartkui, Verseliui, Vas- kiui, Grybiui ir Grunskiui, talkinin- kavusiems mūsų sportininkų pager- bimo parengime vasario 10 d. Ap- reiškimų parapijos salėje. Taip pat esame dėkingi ir visuomenei, taip gausiai atitankusiai. Padėka pri- klauso Liet. Gen. Konsulato vice- konsului V. Stašinskiui su žmona, Atletų Klubui ir D-G. Liet. Legijo- nierių Pastui už visokeriopą mums suteiktą paramą.

P. Juknys, V. Grauzinis

L. S. Klubo parengimų komisija Didįjį Gerb. Apreiškimo parapijos kleboni kun. N. Pakalniui nuosi- rdiškai dėkojame už parodytą gerą si- rą ir suteiktą didelę paramą, ruo- šiant vasario 10 d. mūsų sportininkų pagerbimo Apreiškimo parapijos sa- lėje.

Lietuvių Sporto Klubas

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Šeštadieniai 10-12 ryto ir susitarus.

JOHN DERUHA, M. D.

Įvairių, pūslės, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST.,

NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atsiriški laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Ofiso tel. GLENmore 5-3094
Namų tel. GLENmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., Išskyrus šventadienius.

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas
Moderniška Kopyčia
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius
Notary Public
660 GRAND ST.
Brooklyn, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas

231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

VALGIAI PIGŲ, SKRUOSTAI LYGŲ,— NĖRA NUOTAIKOS BE KNYGOS!

Taip skundžiasi tūlas tautietis, nežinodamas, kad VENTOS nau- jausi leidiniai:

A. Vaidulaitis, "VALENTINA", puikiausias lietuvių kalboje romanas, tik \$2.00
A. Baronas, "ŽVAIGŽDĖS IR VEJAI", novelės, \$2.00
A. Sabaliauskas, "NUO IMSRES LIGI ORINOKO", misionie- riaus nuotykių svetimos šalys \$2.50
V. Jonikas, "SIELVARTO RAUDOS", \$1.00
Gaukama pastu, prisijungus pinigų už pasirinktas knygas šiuo adre- su: Mr. V. Jonikas, 262 Front St., Brooklyn 1, N. Y.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdamas anglius ir aliejų.

Parduodame

Ledų-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

Telefonas: Evergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARD MISIUNAS
SAVININKAI

Lietuviška Užėiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Uždėdėdėdėdė - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentis dykai
Tel. South Boston 8-2590
Avenue 2-2484

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

ZALETSKAS
FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentis dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-6815
South Boston 8-2609

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY
So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. PA. 7-0402-M

RAMUNŲ ŽIEDAI

Lietuviai nuo se- nų laikų yra įsitiki- nę, kad ramunės y- ra vaistas. Ramu- nės vartojamos nuo šalčio, reumatizmo ir dieglių. Ramunės stiprina visą kūną, gerai veikia į skilvį, inkstus (kidney) ir palengvina kitus susirgimus ar negalavimus. Jos geros ir akims plauti. Gerk ramunų arbatą be baimės. Kas jos daug geria, tas turi skais- tų veidą. Ramunės yra geros ir plaukams plauti ir išlaikyti švartį galvos odą. Mūsų ramu- nės yra iš Jugoslavijos. Svaras ramunų \$2.50. O už \$1.00 — 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Dar šiandien

Užsisakykite dailių Lietuvos
vaizdų albumą

Tėvynė Lietuva

Paruošė

VYT. AUGUSTINAS

Užsakymus siųsti:

FRANCISAN FATHERS,
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Tel. POlar 4110

Charles J. Roman

(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

1113 Mt. Vernon Street

Philadelphia, Pa.

Moderniška masyvioji patal-
da, graži koplyčia, erdvi su-
pakeleiviams suteikiama
nakvynė

Viskas nemokama
Kreipkitės dieną ir naktį

W. J. CHISHOLM

GRABORIUS

"Asmeniškas Patarnavimas"

331 SMITH ST.

PROVIDENCE, R. I.

Telephone.

OFISO: DEXTER 1952

Namų: PL 6236

SAVE TIME MONEY WORK with York Heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvų. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE
520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.
Tel. 2608

ŽINIOS IŠ KALIFORNIJOS

Los Angeles, Cal.

Iš senų įpilletintų lietuvių Pranas Zukas - Zukauskas yra vienas iš aktyviausių lietuvių katalikų šioje kolonijoje. Jis yra parapijos komiteto pirmi- ninkas ir pavyzdingas lietuvis, be to, — vienas iš pačių turin- giausių lietuvių Los Angeles— Hollywood mieste. Jis yra išra- šęs per 30 tremtinių iš Euro- pos. Kas tik per kleboną prašė- si garantijų, tas jas ir gavo su Pr. Zuko parašu. Jo žmona Stella taip pat yra veikli para- pijos narė; ji yra gimusi čia, bet buvo nuvykusi į Lietuvą pasi- džiaugti jos laisvę. Pranas yra atvykęs darbininku į Kanadą, ir teko ten daug vargo ir skur- do pakelti. Vėliau jam pavyko iš Kanados persikelti į JAV. Jei jis kada nors savo turtą per- kelti į Lietuvą (kur jo žmonai

Tėliuose priklauso 3 geri mū- ro namai), tai Pranuš Lietuvos ūkyje tektų suvaidinti svarbų vaidmenį.

J. Gb.

Palm Spring, Calif.

indėnų rezervato misionierius kun. R. Klumbis dėl susilpnė- jusios sveikatos ir dėl pervargimo šešiams mėn. išvažiuoja į Šv. Juozapo ligoninę Albuquerque mieste, New Mexico. Indė- nai, dirbą artistais Hollywoodo filmų pramonėje, buvo pasiryžę pagerbti lietuvių misionierių, at- gaivinusį jų religinį gyvenimą Palm Springs'e, ir siūlėsi savo indėniškai šokiais pagerbti lie- tuvių nepriklausomybės šventę Vasario 16 d., kurią jie norėjo padaryti kun. R. Klumbio išlei- tuvių diena, bet Los Angeles ALT skyrius buvo netikėtai to pasiūlymo užkluptas ir todėl nerado tikslinga indėniškais šo- kiais įvairinti savo tautos šven- tės. Atrodo, kad indėnai kita forma pagerbs kun. Klumbį, tiek daug pasidarbusį indėnų parapijai ir tiek daug aukų ga- vusį iš lietuvių katalikų visoje Amerikoje. Be lietuvių aukų vargų kun. Klumbis būtų į- stengęs pastatyti indėnams naują gražią bažnytelę.

J. Go.

PATIKSLINIMAS

Sausio 25 d. "Darbininko" nr. 7 J. Smilga korespondencijoj— žinios iš Kalifornijos — tarp kitko paličia gydytojo Vytau- to Bendoravičiaus sunkią ma- terialinę būklę ir pažymi, kad ji nuolat sėpia vietos lietuvių Tremtinių Sąjaušos Draugi- ja.

Kad nebūtų suklaidinta "Darbininką" skaitančioji lie- tuviškos visuomenės dalis ir užkirstas kelias ligonio šelpimui iš kitų vietovių, su apgailesta- vimu pareiškiamo, kad vietos Lietuvių Tremtinių Sąjaušos Draugija neturi galimybės nu-olat šelpiti pulk. dr. Vyta. Bendo- ravičių ir tėra ji kukliai sušel- pusi vos tris kartus. Jo mate- rialinė padėtis yra sunki, nes jis visą laiką serga, o jo žmona turi jį prižiūrėti namuose, ir todėl ji negali išeiti darban. Tokiu būdu jie neturi galimy- bės užsidirbti sau pragyveni- mui, kurio išlaidas žymiai padi- dina gydymasis. Jo adre- sas: 4317 3/4 Brighton Ave., Los Angeles 62, Calif.

L.T.S. D-jos valdyba

Lawrence, Mass.

Naujos mišios

Pereitais metais, minint Min- daugo ir Lietuvos krikšto 700 metų sukaktį, prel. Pr. Juras užsakė parašyti mišias. Šio sun- kaus darbo ėmėsi kompozitorius Jeronimas Kačinskas. Au- torius dirbo daug ir su dideliu atsidėjimu. Pagaliau darbas baigtas ir pereiną mėnesį J. Ka- činskas rankraštį įteikė prel. Pr. Jurtui. Mišios pavadinimas: "Missa in honorem Immacula- tae Cordis Beatae Mariae Vir- ginis" ir viršelyje pažymėta, kad jos parašytos Mindaugo ir Lietuvos krikšto 700 metų ju- biliejui atžymėti.

Mišias išleisti sutiko išgarsė- jęs "Gregorian Institute of A- merica" Toledo, Ohio. Tokiu būdu šis vertingas gabaus lie- tuvio muziko darbas galės pa- siekti ne vien lietuvių visuome- nę. Patį išleidimo darbą ėmėsi prižiūrėti lietuvis muzikas Ralph Juska, kuris minėtame institute dirba kaip Publica- tions Director.

P. Jaskėlevičius, uosus para- pijietis ir kolektojas jau baigė da- žyti bažnyčios sienas virš ga- lerijų. Darbas atliktas gražiai ir skoningai.

Greitu laiku bus dedamas di- džiojo laivo vitražas vaizduo- jąs Marijos apsiėmimą Fati- moje. Tai bus vaistinininko Mr. J. A. Flynn graži dovana ir di- delė auka šv. Pranciškaus ba- žnyčiai.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
AMERIKA, LĖS ORGANIZACIJOS IR LIETUVIŲ ŽINIOS
480 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

BOSTON
ŽINIOS

Seniai laukiama literatūros
va'aras

Bostone įvyksta šį sekmadienį, kovo 2 d., 4 val. p.p. Municipal Building patalpose E. Broadway So. Boston. Dalyvauja žymieji mūsų rašytojai Bern. Brazdžionis, Ant. Gustaitis, St. Santvaras ir žinomas aktorius H. Kačinskas. Pildykime parengimo salę. Tuo parodysime palankumą mūsų tarpe gyvenantiems lietuviams rašytojams ir išsirsime labai įdomių ir įkūrinčių. Kartą nepamiršime šeštadieniais veikiančią lietuvišką mokyklą, kurioje mokosi apie 150 lietuvių vaikų. Vakara rengia L. Kultūros Rėmėjai. Ligi pasimažymo Municipal Building salėje.

ŠVENTO ANTANO GARBEI

Kovo - March 18 dieną, 1952 m.

LIETUVOS PRANCISKONŲ

Šv. Antano Vieniūnų
Kennebunk Port, Maine

Prasideda

Iškilmingos 13-ros Antradienių Pamaldos
kurios baigsis birželio 4-13 d.

Šv. Antano Mišių Novena

Už visus šv. Antano 13-ros Antradienių Pamaldų ir Novenos dalyvius bus laikomos

KAS ANTRADIENI:

7 val. ryto — iškilmingos šv. Mišios,
7 val. vakaro — iškilmingos pamaldos prie ištatyto šv. Sakramento
Pamaldų metu bus skaitomos prisijusios intencijos, kuriomis Pranciškonai melsis.

Visus šv. Antano Myletojus kviečiame
Jungtis su Pranciškais maldoje, šv. Komunijoje ir šv. Mišiose, kad per didžiojo Stebukladario šv. Antano užtarimą iš Dievo išprašytume:
TEISINGOS TAIKOS,
NEPRIKLAUSOMYBES LIETUVAI,
KIEKVIENAM RŪPESČIŲ VALANDOJE REIKALINGOS PAGALBOS.

Si quis miracula... Jei ieškai stebuklų, kreipkis į šv. Antaną.
Iki Kovo 18 d. prašome prisijusti savo ypatingas intencijas sekanti adresu:

VERY REV. PROVINCIAL SUPERIOR
KENNEBUNK PORT, MAINE

Sekmadienį, KOVO 9-tą

SOUTH BOSTON HIGH SCHOOL SALEJE,
SOUTH BOSTONE

3-čią val. po pietų dainuos

IPOLITAS NAURAGIS,
bosas

BARBARA DARLYS
soprano

jiems akompanuos JERONIMAS KACINSKAS

Dalyvaus ir T. BABUSKINAITES BALETAS, šokdami baletą "Raudonoji Kepuraitė".

Koncertą rengia Lietuvių Radio Korp. jos 18 metų radijo programų sukaktyvių proga.

Ižanga — \$2.00, \$1.50, ir \$1.00

Cleveland, Ohio, Ieva Rickus, Philadelphia, Pa., S. Markovich, Elizabeth, N. J., M. Augustaitienė, Cleveland, Ohio, Petras Brazis, Homerville, Ohio, B. Dubietis, Newark, N. J., Vyt. Bikulčius, Kewanee, Ill., Jonas Valaitis, Chicago, Ill., Elena Baltronis, Coxakie, N. Y., T. Balvočienė, Detroit, Mich., Mrs. J. Skripkus, Kearny, N. J., A. Masionis, Paterson, N. J., Stučai, Brooklyn, N. Y., P. Miglis, Springfield, Ill., Anelė Ulevičiūtė, Windsor, Conn., Ona Stankienė, Cicero, Ill., Jonas Dailidėnas, Pittsburgh, Pa., A. Galvanauskienė, Harvey, Ill., K. Grauduskienė, Newark, N. J., Mrs. A. Yanus, Detroit, Mich. Nuosirdi padėka visiems duosiems Lietuvių Spaudos Centro Rėmėjams.
T. Justinas Vaskys, OFM, Provincijolas

NEW YORKO NAUJIENOS

Liet. Kat. Darbininkų Klubas susirinkimas įvyks kovo 1... šeštadienį, 7 val. vak. "Darbininko" administracijos patalpose, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. J. susirinkimą kviečiam visi Klubo nariai ir suinteresuoti katal. darbininkų veikla. Paskaitą skaitys Tėv. Modestas apie valstybinį kapitalizmą.

LRK Federacijos apskrities mėnesinis susirinkimas įvyksta penktadienį, vasario 29 d., 8 val. vak. Apreiškimo parapijos salėje.

Pinigai BALFui už gėles.

Nuo kovo 1 d. J. M. Dumčius Pr. Šuipio batsiuvykloje, 306 Union Ave., Brooklyn, N. Y., dalins įvairias gėles ir už tai gautas aušas perduos BALFui tremtinių likusių Vokietijoje šalpos reikalam.

Prof. inž. Aleksandras Mačiūnas atšventė savo 50 m. amžiaus sukakties jubiliejų. Ta proga jo bendradarbiai iš Corbett - Tingher Co. per BALFą pasiuntė 18.00 dol. Vasario šešioliktosios gimnazijai, Diepholze, Vokietijoje parenti.

Br. Brundžienė pereitą sekmadienį per 40 val. atlaidus buvo pakviesta pagiedoti šv. Rožančiaus Karalienės bažnyčioje, New Yorke.

Lietuviai inžinieriai

New York'e yra susirūpinę padėti savo tautiečiams įsigyti darbo įvairiose New Yorko braižylose. Sudaryta komisija, kuri išstirs galimybes Brooklyn'e suorganizuoti lietuviams braižymo kursus. Komisijon išrinktas: K. Krulikas, P. Kunigėlis ir E. Senkevičius.

Mirė

Edvardas Tumasonis, 28 m. amžiaus, mirė vasario 18 d. Palaidotas iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse. Gedulingas parpalmas laikė velionies brolis Tėvas Kazimieras, OFM, jam asistavo kiti tėvai pranciškonai. Tuo pat metu prie šoninių altorių šv. mišias laikė parapijos klebonas kun. J. Aleksūnas ir kun. V. Pikturna. Pamaldose dalyvavo daug giminių ir pažįstamų. Velionis buvo aktyvus šv. Vardo Draugijos ir ALRK Susivienijimo narys, o taip pat priklausė Liet. Vycių organizacijai.

Velionies lūdi jo motina Marija Tumasonienė ir brolis T. Kazimieras, OFM. Kartu motina ir brolis nuosirdžiai dėkoja visiems palydėjusiems velioni į amžiną poilsio vietą ir užpašiusiems už jo vėlę šv. mišias.

Jurgis Vosylus, 42 m. amž., mirė vasario 19 d. Palaidotas vasario 23 d. iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios šv. Trejybės kapuose.

Antanas Lepšis mirė vasario 12 d., palaidotas iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios vasario 15 d. šv. Jono kapinėse.

Antanas Kurauskas mirė vasario 10 d., palaidotas vasario 13 d. iš Angelių Karalienės par. bažn. šv. Jono kap.

Darbininko administracijoje

lankėsi M. Vincevičienė iš Brooklyn, didelė TT Pranciškonių rėmėja ir užsakė Darbininko Olandijos lietuviams. Olandijoje randasi nemaža lietuvių grupė, kuri yra labai išsiilgusi lietuviškos spaudos, ypatingai laikraščių, nes dėl pinigų persiuntimo sunkumų negali jų užsisakyti. Būtų gera, jei atsirastų ir daugiau Amerikoje gyvenančių lietuvių, kurie pagelbėtų įvairiose Europos valstybėse esantiems tautiečiams, užsakydami jiems Darbininką.

Mus šaukia lietuviškas žodis

Kovo 9 d., sekmadienį, 4 val. popiet. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn'e, literatūros žurnalas Gabija ruošia dideli literatūros ir dainos vakarą. Didžiųjų lietuvių rašytojų kūrinius meniškai klausytojams perteiks žymiausias Lietuvos dramaturgas Henrikas Kačinskas. Su poezija ir patriotiniais kūrinių programos dalyvauja poetas Bernardas Brazdžionis. Nuosirdžiai iš lietuviškos visuomenės ydų ir negerovių mūsų mėgiamo humoro ir satyros rašytojo Antano Gustaičio. Maloniai savo nuotaikomis dainomis nuteiks Aivaras kvartetas. Kadangi Apreiškimo parapijos salė nėra labai erdvi, tai bilietais patariama apsirūpinti iš anksto Gabijos knygyne, 335 Union Ave., Brooklyn'e, telef. EV 8-6163.

Blynų vakarienė

Šeštadienį, vasario 23 d. surengta ateitininkų ir jų bičiulių blynų vakarienė praėjo gana jaukioje ir linksmoje nuotaikoje. Į blynus buvo atsilankę ir trys žvejai, kurie buvo triukšmingais plėtimais sutikti. Kapitonas pasakė trumpą kalbą. Programoje buvo trumpa literatūrinė dalis. Savo eilėraščius skaitė Vladas Pročiūnaitis, P. Jukūnas ir žvejys Edmund. Paulauskas naskaitė partizanų dainų. Linksmai nuotakai buvo paskaitytas "Skersvėjis". Vitalis Zukauskas padainavo dainą parodiją — "Eina skersas iš salūno". Po blynų ir programos buvo nuotaikingi šokiai.

Juozas Grišmanauskas,

vienas iš trijų žvejų, parašė savo įspūdžius apie gyvenimą Lietuvoje ir apie jų trijų pabėgimą iš Klaipėdos į švediją. Šiuo metu tie įspūdžiai baigiami ruošti spaudai ir netrukus bus išleisti atskira knyga.

E K R A N A S

Afrikos Karalienė (The African Queen) yra vienas iš geriausių paskutinių laikų New Yorko ekrane pradėtų rodyti filmų. Veiksmas vyksta pirmojo D. Karo metu Afrikoje. Vokiečiai, prasidėjus karui, sudėgino vieną kaimelį. Išsigelbėjusi anglų pastorius duktė Rožė keliauja kartu su savo išgelbėtoju Allnutu Afrikos džiunglių upėmis. Jie keliauja laivu, kuris vadinasi Afrikos Karalienė. Įvairūs nuotykių, džiunglių pavojai, laukiniai žvėrys, nuolatinis bėgimas, o taip pat graži gamta ir dviejų bėglių romanika daro šį filmą nepaprastai įdomiu. Pagrindines roles vaidina Humphrey Bogart ir Ka-

Likviduoja Siuvėjų Neprigulmingo Klubo turtą

Lietuvių Siuvėjų Neprigulmingo Klubu narių susirinkime vasario 21 d., Grand Paradise salėje, Klubu valdyba išėjo su nauju pasiūlymu parduoti antrojo pasaulinio karo bonus ir gautus pinigus pasidalinti. Kaip žinoma prieš kurį laiką tos pačios Klubu valdybos pasiūlymu buvo pasidalinta Klubu santaukos apie 30,000 dol. Anų pinigų kiekvienam nariui teko apie 49 dol. Karo bonų yra už apie 6-7 tūkstančius dol. Taigi nariui šių pinigų teks apie 12 dol. Ar taip jau labai neturtingi tie siuvėjai ir ar didelė ši parama bus jiems? Arčiau reikala žinant aiškiai matosi juoda ranka, kuri veda prie sunaikinimo Klubu turto, kad jis kartais nepatektų viešiesiems Lietuvos ar lietuviškiems reikalam. Taip jau buvo įprasta, kad kiekviena organizacija savo turtą stengiasi didinti, kad susidariusi dienei sumai galėtų ką nors efektingesnio padaryti. Šiuo atveju N. S. Klubu vadovybė elgiasi priešingai. Šis paskutinis Klubu vadovybės žygis aiškiai rodo kur link Klubu reikalus ji veda.

Juozas Sagys

visuomenės veikėjas, pereitą šeštadienį New Yorko Lietuvių Architektų ir Inžinierių susirinkime išrinktas garbės nariu. J. Sagys buvo vienas tos draugijos steigimo iniciatorių ir valdybos narys.

Inž. S. Birutis,

ligi šiolei dirbęs kaip mechanikas braižytojas, pereitą savaitę gavo savo srities darbo vietoje New Yorko firmoje kaip chemikas.

Pranešimas dantų gydytojams

Pranešama, kad kovo 8 d. (šešt.) 5.00 val. vakare, Angelių Karalienės parapijos salėje, kamp. So. 4th ir Roebling St., Brooklyn, N. Y. įvyksta metinis lietuvių dantų gydytojų visuotinis susirinkimas. Dienotvarkėje: valdybos rinkimai ir kiti reikalai. Po susirinkimo arbatėlė. Visi dantų gydytojai prašomi dalyvauti.

Andrius Armonavičius ir Marija Zarolytė

vasario 23 d. šv. Jurgio parapijos bažnyčioje priėmė moterystės sakramentą. Naujai lietuviškai, katalikiškai šeimai linkima laimingo šeimyninio gyvenimo.

Great Neck, N. Y.

Great Neck, N. Y.

Vasario 16-toji Great Neck'e, L. I.

Ši nedidelė lietuviškoji kolonija Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį minėjo vasario 16 d. Minėjimas įvyko viet. parapijos salėje. Minėjimą surengė BALF'o skyrius, vadovaujamas Al. Vasiliausko. Programos pradžioje įdomią kalbą pasakė svečias iš Brooklyn — A. Bendorius. Toliau trims dainomis pasirodė naujai atgaivintas Great Neck'o lietuvių choras, vadovaujamas Myk. Cibo. Scenos vaizdelyje "Partizano kapas" labai įspūdingai buvo pavaizduota kenčianti partizano motina prieš savo sūnaus kapo. Vaizdelį režisavo K. Miklas. Taip pat buvo deklamacijų ir melodeklamacijų. Jas išpildė mokiniai, parengti S. Jakienės. Pabaigai choras vėl padainavo keletą dainų. Minėjimas buvo pradėtas ir baigtas himnais ir malda "Marija, Marija."

Esamomis sąlygomis minėjimas buvo parengtas kukliai, bet nuosirdžiai ir paliko gražų įspūdį. Dalyvavo apie šimtinę greitnėkščių, surinkta aukų arti šimto dolerių. Minėjimo rengimo komisijai vadovavo Ant. Patamsis.

tharine Hepburn. Šiedu artistai yra nominuoti Filmų Akademijos premijoms gauti. Premijų skirstymas įvyks artimiausiu laikui. Afrikos Karalienė rodomas Capitol teatre, Broadway ir 51 g.

Penki pirštai (5 Fingers),

— filmas iš šnipų gyvenimo, rodomas Roxy teatre, 7 Ave. ir 50 g. Pereitojo karo metu vienas Britų ambasados kurjeris, kartu ir vokiečių šnipas, pavogė visas smulkmenas apie numatomą alijantų išsikėlimą į Prancūziją ir pardavė jas vokiečiams. Bet šie palaikė tai per fantastinių dalykų ir nepatikė. Filmą įdomus ir intriguojantis. Gerai vaidina James Mason.

Snieguolė ir 7 nykštukai

— nuostabus filmas rodomas Criterion teatre, Broadway ir 45 g. Walt Disney vėl sukūrė puikų fantastinį pieštą filmą dideliems ir mažiesiems pagal garsiąją Brolių Grimų pasaką. Kas matė jo ankstyvesnius filmus — Cinderella ir Alice in Wonderland — tas turės pamatyti ir šį naująjį.

REIKALINGA patyrusi siuvėja švarkų rankovių darbe.
Kreiptis: APPLY RIPLEY CLOTHES, 80 West End Ave.
New York City.

"Aidu" skiriamos literatūros premijos įteikimo proga

Pranciškonų Spaudos Centras

rengia

DAINOS IR LITERATŪROS VAKARĄ

Vakaras įvyks

1952 M. BALANDŽIO 27, SEKMADIENI, 4 V. PO PIETŲ

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS SALEJE

1080 Willoughby Ave.

Brooklyn, N. Y.

Visi lietuviškosios kultūros mėgėjai ir mylėtojai kviečiami dalyvauti.